TYÖLAISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 122. — 1922. Lauantaina, lokak. 21 p. — Saturday, Oct. 21. VI Vuosikerta--Vol. VI

Kauhea kaivosonnettomuus tapahtunut Timminsissä

Hollinger kaivoksen nostoaukossa tapahtunut onnettomuus surmannut useita ja 20 loukkaantunut.

(Sähkösanoma Vapaudelle)

Timmins. — **Hollinger kaivannon päänostoaukossa tapahtui torstai aamuna hirveä onnettomuus. Tonnittain rautaa putosi miehiä täynnä olevan nostohissin päälle. Useita kuollut, 20 loukkaantunut.**

Paitsi ylläolevaa sähkösanomaa omalta kirjeenvaihtajalta, emme ole vielä saaneet tapahtumasta lähempiä tietoja. Sähkösanomassa ei myöskään mainita, onko suomalaisia joutunut tuon onnettomuuden uhriksi. Seuraavaan numeroon saanemme tarkemmat tiedot.

Kumouksellinen levottomuus jatkuu Kreikassa

Tasavaltalaiset haluavat rangaista monarkisteja ja perustaa tasavallan.

Saloniki. — Osa vallankumouksellisesta komiteasta Ateenassa näyttää olevan tyytymätön nykyiseen asiain tilaan ja haluaisi rangaista monarkisteja. Venezilistit tahtovat rangaistavaksi vastustajiaan ja armeija kannattaa voimakkaita toimenpiteitä ja diktatuuria. Tasavaltalaiset haluaisivat käyttää tilaisuutta hyväkseen ja kukistaa monarkian perinpohjin. Traakialaiset ja makedonialaiset haluaisivat otettavaksi vallan kokonaan pois ateenalaisilta politikoitsijoilta.

Nämä elementit, työskennellen joko yhdessä tai erikseen, saattavat saada aikaan sen mitä he kutsuvat «todelliseksi vallankumouksi.» Näin on asema Kreikassa, joka pinnalta näyttää rauhalliselta, todella kuitenkin sangen rauhaton. Toiselta puolen pelotellaan kapinallisia, että jos maa syöstään sisällissotaan, saattaa se menettää ei ainoastaan Itä-Traakian, mutta myöskin Länsi-Traakian ja Makedonian. Serbialaiset mahdollisesti haluavat suojella kauppaansa Salonikin kautta ja kun he kerran saavat jalansijan, on heitä vaikea karkoittaa pois.

Keski-Makedonian kenraalikuvernööri Paraskevopulos on saanut määräyksen varustautua vastaanottamaan 100,000 uutta pakolaista Traakiasta seuraavan 12 päivän kuluessa, sillä Traakia on evakuoitava lokak. 30 päivään mennessä. Kreikkalaisten viranomaisten tuskin uskotaan voivan vastaanottaa näin suurta määrää, joten pelätään pakolaisten joutuvan suurten kärsimysten alaiseksi, ellei ulkomaista apua saada pikaisesti.

Väkijuomat hävitetään Turkin pääkaupungista

Konstantinopoli. — Niin pian kuin turkkilaiset viranomaiset saapuvat tullaan täydellinen kielto julistamaan kaikkiin alkohoolipitoisiin väkijuomiin nähden Konstantinopolissa ja kautta Itä-Traakian, tiedottaa täkäläisille sanomalehdille Angorasta tullut tiedonanto. Ankara rangaistus seuraa kaikkia niitä henkilöitä, jotka rikkovat kieltolakimääräyksiä.

1,8000,000 kruunun puku

New York. — Ary von Loeven niminen Itävallan diplomaatti, ollen matkalla Mexikoon ja Etelä-Amerikaan, kantoi yllään 1,800,000 kruunun pukua, saapuessaan tänne Mount Clinton nimisellä höyrylaivalla tiistaina. Puku ei ollut muuten erikoisempi tavallista pukua, paitsi että se maksoi tuon jättiläissumman itävaltalaisissa kruunuissa.

Lloyd Georgen puhe suututtaa turkkilaisia

Konstantinopoli. — Ll. Georgen puheen sisällön saavuttua tänne, ovat Mustapha Kemalin kannattajat sen johdosta suuresti suuttuneita Englantiin. Puheen sisältö lähetettiin heti sähköteitse Angoraan.

«Tämä puhe», lausui Kemalin edustaja täällä, «täydellisesti hävittää sen luottamuksen, mitä me olemme panneet Suur Britanniaan, sen annettua meille vakuutensa Mudaniassa.»

Fraasi, missä Lloyd George kutsuu kemalisteja «sotaisiksi eläimiksi», on erikoisesti synnyttänyt suuttumusta.

Tulevatko liberaalit ja progressiivit yhtymään

Tämä kysymys jännittää nykyisin suuresti mieliä Ottawassa.

Ottawa. — Sikäli kuin tiedetään, ei ensi viikolla Winnipegissä kokoontuva progressiivipuolueen parlamenttijäsenten ja muitten mainitun puolueen johtajien keskustelu tule olemaan niinkään paljon puolueen johdosta kuin laajemmasta kysymyksestä, nimittäin puolueen suhteesta liberaaliseen hallitukseen.

Joku aika sitten viittailtiin, että neuvottelut näiden kahden puolueen välillä ovat olleet käynnissä jo jonkun aikaa ja että niin ollen tämä kysymys tulee välttämättä julkisesti esille.

Eräs ryhmä progressiivipuolueessa kannattaa voimakkaasti jonkinlaista sopimusta liberaalien kanssa, ja uskotaan että Winnipegin neuvottelukokouksessa tullaan päättämään mitä tässä suhteessa tullaan tekemään.

Lloyd-georgelainen työväenjohtaja

Boston. — Eversti Josiah Wedgewood, Englannin työväenpuolueen parlamentti edust. ja mainitun puolueen varapresidentti, on varma, että Englannin työväki on vapautunut kallistumisestaan bolshevismiin. Hän ennustaa Lloyd Georgen voittavan Läheisen Idän politiikassaan. Hän varotti myöskin amerikalaisia englantilaisten mielikarvaudesta, mikä on mahdollista, jos Englanti on pakotettu maksamaan Yhdysvalloille sotavelkansa, ilman että Ranska maksaa velkojaan Englannille.

Eversti Wedgewood sanoi olevansa suuresti tyydytetty Lloyd Georgen viime puheen johdosta ja sanoi työväenpuolueen olevan valmiin tukemaan häntä.

On tarpeetonta ryhtyä osottamaan, että tämä lloyd-georgelainen «työväenmies» puhuu omiaan, vakuutellessaan Englannin työväen olevan vapaan bolshevismista. Hänen vakuuttelunsa pitävät paikkansa ainoastaan Työväenpuolueen johtajiin nähden, mutta ei suuriin ponjajoukkoihin nähden, sillä viimemainitut käyvät yhä enemmän ja enemmän vallankumouksellisiksi.

Lakkotilastoa syyskuulta

Ottawa. — Lakkojen kautta hukattu työajan menetys oli syyskuulla pienempi kuin elokuulla, mutta suurempi kuin edellisen vuoden syyskuussa.

Työdepartementin tilastojen mukaan syyskuulla oli Canadassa kaikkiaan 18 eri lakkoa, käsittäen yhteensä 15,275 työläistä, jotka menettivät 91,900 työpäivää; elokuulla ollen 24 lakkoa, niihin osanottajina 24,006 työläistä, jotka menettivät 437,017 työpäivää; syyskuussa 1921 oli kaikkiaan 26 lakkoa, käsittäen 3,948 työläistä, työpäivän menetys tehden 59,849 päivää.

Turkkilaisten pääsy Konstantinopoliin ehkäisty

Englanti kieltää turkkilaisten santarmien mielenosotuksen Konstantinopolissa.

Konstantinopoli. — Liittolaisten lähetystöt päättivät keskiviikkona yksimielisesti ehkäistä Traakiaan kuletettavien turkkilaisten santarmien kulkemasta Konstantinopoliin. Tämän johdosta on Englannin laivastolle annettu määräys pysäyttää kaikki turkkilaiset laivat, jotka kulettavat poliisivoimaa Traakiaan.

Turkkilaiset olivat suunnitelleet jättiläismäisen mielenosotuksen toimeenpanoa, väestö valmistuen lausumaan kemalilaisten sotilaitten kaupunkiin astuessa heidät tervetulleiksi Turkin vapauttajina. Hamid Bey, Turkin hallituksen edustaja täällä, oli ilmoittanut että tästä mielenosotuksesta tulee suurin mitä kaupungin historia on milloinkaan nähnyt.

Ranskan ja Italian ylikomissionerit olivat aikaisemmin antaneet luvan turkkilaisten santarmien kaupunkiin saapumiselle, Englannin edustaja ollen vastaan. Turkkilaisten joukkojen kuletus ja mielenosotus kiellettiin, Englannin edustajan painostaessa, että se saattaisi levottomuuksia aikaan kaupungissa.

Viljanpuinti loppuun suoritettu lännellä

Winnipeg. — Canadian Pacific rautatien 27:mäs raportti vuodentulosta lännellä annettiin julkisuuteen tiistaina. Raportin mukaan ilmasuhteet viime seitsemän päivän ajalla ovat olleet suotuisat puinnille. Viljankorjuu ja puinti kautta aavikkivaltioiden on loppuvaiheissaan ja kohta päättymässä. Tämän viikon ajalla uskotaan viljan puinti saatavan suoritetuksi kaikkialla.

Sato kauttaaltaan on osottautunut täyttävän ennakkoarviot, toisin paikoin ollen runsaampikin. Karja niinikään ottaa talven vastaan sangen hyvässä kunnossa, sen talvivarusteet ja muona ollen tarpeenmukaisessa kunnossa. Potaattisato niinikään on melkoisen runsas.

Farmarit ovat halukkaita saamaan tuotteensa markkinoille, mutta hinnat eivät ole olleet tyydyttävät peittääkseen maanviljelijäin menoja ja jättääkseen hänelle ylijäämää. Syyskynnöt ovat jo myöskin suurelta osalta suoritetut.

Valmistelut ensi vuoden kylvöjä varten osottavat, että mahdollisesti vieläkin suurempi eekkerimäärä kylvetään kuin tänä vuonna.

Kuulun säveltäjän leski kuolemaisillaan

Chicago. — Cosima Wagner, mailmankuulun saksalaisen säveltäjän Richard Wagnerin leski on kuolemaisillaan kotonaan Baireuthissa Saksassa, tänne Chicago Opera Housen virkailijoille saapuneen kaapelin mukaan.

Fordin tehtaita rakennettanee Torontoon

Toronto. — Ford Motor Co., joka äskettäin osti Danforth kaupungin osasta suuren kaistaleen maata, valmistuu piakkoin rakentamaan kokoonpanotehtaan ja suuren varastohuoneen tälle alueelle.

Niinikään Gendron Manufacturing Co., joka valmistaa lasten vaunuja ja leikkikaluja, ilmoittaa rakentavansa tehtaansa tähän kaupungin osaan aikaisin ensi vuonna.

Ennustaa 12 miljoonaa asukasta Canadalle

Montreal. — Sir Lomer Gouin, nykyinen liberaalihallituksen oikeusministeri sanoo liberaalisen hallituksen aikovan olla vallassa 10 vuotta, ja ellei Canadan väkiluku ole silloin kasvanut 12—13 miljoonaan, niin me ansaitsemme väistyä hallituksesta.

Klara Zetkin Saksan presidentin ehdokkaaksi

Saksan kommunistipuolue asettaa veteraani-naistaistelijan lipun kantajakseen.

Berliini. — Saksan kommunistit ovat päättäneet asettaa Klara Zetkinin kommunistipuolueen ehdokkaaksi Saksan presidentiksi, siinä tapauksessa, jos hallituspuolueet presidentti Ebertin toivomusten mukaisesti päättävät toimittaa presidentin vaalit joulukuulla.

Toveritar Klara Zetki non jo 70 vuoden vanha, mutta siitä huolimatta on Saksan kommunistipuolueen yksi johtavia ja aktiivisia toimihenkilöitä, jolla on loistokas menneisyys takanaan, pitkän pitkässä taistelussaan Saksan työväenluokan puolesta. Tuskin siis mainehikkaampaa lipunkantajaa voisi Saksan kommunistipuolue itselleen valita.

Turkki haluaa kokonaan uudet sopimukset

Turkin edustaja julistaa kaikki vanhat sopimukset mitättömiksi.

Konstantinopoli. — Hamid Bey, Turkin hallituksen edustaja Konstantinopolissa, sanomalehdille antamassaan interjuuvissa lausui, että kaikki europalaiset kapitulationit (ulkomaalaisia varten perustetut omat oikeuslaitokset) on hävitettävä Turkin alueilta, sikäli kuin Turkin edustajat tulevat vaatimaan rauhan konferenssissa.

«Kaikki vanhat sopimukset ovat mitättömiä ja rauhan konferenssin on perustettava kokonaan uudet suhteet Turkin ja länsimailman välillä. Meillä ei ole erikoisesti mitään vastaan Wilsonin 14 pointia ja niitä periaatteita, sikäli kuin ne ovat nationalistien periaatteitten mukaiset, sillä meidän hallituksemme on jo kahden vuoden ajan työskennellyt uudempien kansainvälisten suhteitten ja periaatteitten toteuttamiseksi. Mutta me vaadimme ehdottomasti Turkille kaikkia itsehallinnolliselle maalle kuuluvia perusoikeuksia, mitkä kuuluvat kaikille muillekin maille.»

Hamid Bey ilmoitti myöskin, että Turkki edelleenkin haluaa rauhan konferenssin pidettäväksi Smyrnassa, koska se on Turkille mitä tärkeimmästä merkityksestä. «Me voimme siirtää kansalliskokouksen ja hallituksen rauhan konferenssin ajaksi Smyrnaan ja siten poistaa kaikki mahdolliset viivyttelyt rauhan konferenssin työn edistymisen tieltä. Siinä tapauksessa, että konferenssi pidetään jossain Länsi-Euroopan kaupungissa, Mustapha Kemal ei voi olla läsnä, ja niin ollen rauhan konferenssissa puuttuu Turkin puolelta henkilöä, joka voisi edustaa sen korkeinta auktoriteettia, sillä Mustapha Kemal ei voi tätä valtaa siirtää kenellekään muulle.»

Hamid Bey pahotteli, että sana «kristitty» on vedetty poliitt. ristiriitoihin. Hän lausui: «Uskonnolla ei ole mitään tekemistä meidän politiikkamme kanssa. Kaikkia rotuja ja kaikkia uskoja omaavia kohdellaan meidän taholtamme samalla tavalla, olivatpa ne muhamettilaisia, kristittyjä tai juutalaisia.

«Valitettavaa kuitenkin on, että suurin osa meidän kreikkalaisesta väestöstämme on unhottanut, että he ovat Turkin alamaisia ja ovat kääntyneet puolustamaan Kreikkaa; meidän täytyy kaikin mokomin muistuttaa tälläisestä unhotuksesta. Mutta niitä, jotak ovat olleen lojaalisia, on aina kohdeltu huolella ja ystävyydellä. Angorassa esim. meillä on huomatuita kristittyjä vähemmistöjä, joilla on täydet uskonnolliset ja poliittiset vapaudet.»

Ranska kritiseeraa Ll. Georgen puhetta

Bouillon osottaa Lloyd Georgen lykänneen puheessaan poliittista luikuria.

Pariisi. — Franklin Bouillon, Ranskan erikoisedustaja Mustapha Kemalin luo ja Mudanian konferenssissa, täällä Englannin pääministerin Manchesterissa pitämän puheen johdosta antamassaan lausunnossa, sanoi Rankan rauhaarakastavan politiikan saaneen sodan estetyksi Läheisessä Idässä. Bouillon ei anna Englannille mitään kredjittiä sodan ehkäisystä, sitävastoin hän ylisti suuresti turkkilaisten johtajaa Mustapha Kemal Pashaa. Antamansa selostus käsittää suurimman osan kritiikkiä Britannian politiikasta Läheisessä Idässä, joskin hän asettaa poikkeukseksi kenraali Haringtonin, brittiläisten sotavoimien ylipäällikön Konstantinopolissa, jota hän pitää suuressa arvossa.

Britannian varustelut olivat aiheuttaa sodan.

«On sanottu, että Britannian laivasto ja sotajoukot yksinomaan pidättivät voitokkaat kemalistit», lausuu Bouillon. «Tosiasia on kuitenkin, että joka kerta kun pakkovaltaa käytettiin ja brittiläisiä sotavarusteluja vahvistettiin, kävivät neuvottelut Mustapha Kemalin ja liittolaisten välillä yhä työläämmiksi.

«Ranskan rauhan ponnistukset kuitenkin aina ajallaan ehkäisivät avonaisen sodan puhkeamisen. Ll. man Ranskan toimenpiteitä rauhaa ei olisi saavutettu.»

Valheellisia tietoja levitettiin.

Bouillon syyttää Englannin Konstantinopolissa olevan esikunnan lähettäneen mailmalle valheellisen tiedon, että Mudanian konferenssi on hajaantunut Turkin vaatiessa Traakian miehittämistä heti. «Kun kenraali Harington sai tästä tietää, oli hän suuresti hämmästynyt ja sanoi tälläisiä tiedonantoja lähetetyn mailmalle hänen tietämättään. Tälläisten asiain kanssa me olimme tekemisissä», lausuu Bouillon.

«Kenraali Harington työskenteli urhoollisesti rauhan säilyttämiseksi mutta toiset brittiläiset virkailijat tekivät päinvastoin.»

Bouillon painostaa rauhan konferenssin pikaista koolle kutsumista, sillä Mustapha Kemal ei voi kovin kauan pidättää voitokkaita sotajoukkojaan.

Kreikkalaiset polttivat Smyrnan.

Bouillon sanoo Turkin olevan oikeutetun vaatimaan tiukkoja takeita Traakiaan nähden, koska hän sanoo omaavansa varmoja todisteita, että pakenevat kreikkalaiset sotajoukot toimeenpanivat Smyrnan palon.

Seksuunamiehiä ei tyydytä lautakunnan tarjous

Detroit. — United Brotherhood of Maintenance of Way Employes and Railway Shop Laborers järjestö ei hyväksy Yhdysvaltain rautatietyölautakunnan tarjoomaa kahden sentin palkankorotusta, vaan tulee unio esittämään vaatimuksenaan 10 sentin lisäyksen tunnilta.

Sotamarski Hindenburg halukas presidentiksi

Berliini. — Vossische Zeitung niminen monarkistisen kansanpuolueen äänenkannattaja ilmoittaa sotamarski von Hindenburgin ilmoittaneen, että hän on halukas asettumaan kansanpuolueen ehdokkaaksi Saksan presidentiksi tulevissa presidentin vaaleissa. Hindenburg on antanut tämän vastauksen mainitun puolueen tiedusteluihin olisiko hän taipuvainen asettumaan ehdokkaaksi.

Englannin pääministeri Lloyd George kukistunut

Irlannin tasavaltalaiset eivät pysy vankiloissakaan

Dublin. — Vapaavaltion vankilapäälliköillä ja heidän apulaisillaan on suuret vaikeudet vartioidessaan tulvilleen vankilat täyttäneitä tasavaltalaisia vankejaan. Curraghin pidätysleiriltä on karannut suuret määrät vankeja, ja viimeksi karkasi keskiviikkoa vasten yöllä Sligon linnasta 13 tasavaltalaista, jotka olivat tehneet rappuset makuupeitteistään. Vankilan ulkopuolella oli heitä vastaanottamassa suuri joukko tasavaltalaisia, jotka ryhtyivät ampumaan kautta kaupungin, kiinnittääkseen viranomaisten huomion siihen, siten auttaen vankeja pääsemään pakoon.

Taistelu viinakysymyksestä Yhdysvalloissa

Viinien ja oluen myyntioikeus kongressimiesvaalien yhteydessä.

Washington. — Kautta Yhdysvaltain on ryhdytty järjestettyihin toimenpiteisiin taistella viinien ja oluen myyntivapauden puolesta tämänsyksyisten kongressimiesvaalien yhteydessä, tarkoituksella muuttaa n.k. Volsteadlakia siten, että se sallisi viinien ja oluen valmistuksen sekä myynnin. Kysymystä ajaa Kiel tolakia vastustava liitto, jolla on päämaja Washingtonissa ja osastoja kautta maan. Tämä järjestö edustajiensa kautta on ryhtynyt mitä tarmokkaisimpiin toimenpiteisiin, saadakseen valituksi omia miehiään Yhdysvaltain senaattiin ja edustajahuoneeseen. Liitto on jo hyväksynyt 35 kongressimiesehdokkaan nimityksen ja valinnut 202 ehdokasta, jotka se pyrkii saamaan listalle. Ehdokkaat ovat molemmista, sekä demokraatti- että republikaanipuolueesta.

Työväen ministeristön kokoonpano Englannissa

Lontoo. — Vaaleja ennustellessa puhuvat sanomalehdet mahdollisesta Työväenpuolueen enemmistöstä ja niin muodoin työväen hallituksesta. Niimpä sanomalehdet jo ennustelevat että Työväenpuolueen muodostama ministeristö tulisi olemaan seuraavanlainen kokoonpanoltaan:

J. R. Clynes, pääministeri; Arthur Henderson, Privy Councilin loordi; loordi Haldane, loordi kansleri; Philip Snowden, rahaston kansleri; Sidney Webb, siirtomaaministeri; Tom Shaw, ulkoministeri; Ben Tillett, sisäasiain ministeri; Ramsay MacDonald, Indian ministeri; J. H. Thomas, sotasihteeri; eversti Jos. Wedgwood, amiraliteetin ensimäinen loordi.

Sanomalehdet pitävät kaikkia näitä miehiä kyvykkäinä astumaan hallitukseen, ja ainoastaan Snowdenin sanovat porvarilehdet olevan äärimäisen.

Englanti lähettänyt protestin Italialle

Lontoo. — Englannin hallitus on lähettänyt protestin Italian hallitukselle sen johdosta, että Italia aikoo pidättää itselleen Dodecannesin saaret. Italia valtasi nämä saaret Turkilta turkkilais-kreikkalaisen sodan aikana 1912, ja Lausannen rauhan sopimuksen mukaan piti ne luovutettaman takaisin Turkille sen jälkeen kun tämä on täyttänyt vissit ehdot. Pariisin rauhan konferenssin aikana Venezelos solmisi erikoissopimuksen Italian kanssa, jonka mukaan nämä saaret piti luovutettaman Kreikalle Sevresin rauhan sopimuksen voimaan astuttua. Tätä sopimusta ei ole kuitenkaan milloinkaan vahvistettu ja tämän perusteella on Italia peruuttanut Kreikan kanssa tekemänsä sopimuksen, aikoen pitää saaret hallussaan.

Lloyd George ilmoitti eroavansa sen jälkeen kun konservatiivipuolue luopui kannattamasta kokoomushallitusta. Andrew Bonar Law muodostaa haliltuksen.

Lontoo. — Pääministeri Lloyd George eroaminen ilmoitettiin tällä virallisesti torstai iltana. Kreiv Peel, Indian asiain ministeri on myöskin eronnut.

Lloyd George erosi sen jälkeen kun unionistien ryhmäkokous Carlton Clubissa ylenantoi hänen ministeristönsä.

Lloyd Georgen esitettyä eroha kemuksensa kuninkaalle, kutsui tämä Andrew Bonar Law'n luokseen Buckingham palatsiin, kehottaen häntä muodostamaan uuden hallituksen, johon Bonar Lew suostui.

Ranskalais-venäläiset suhteet yhä läheisemmät

Ranskan hallituksen politiikka Venäjään nähden tekemässä täydellistä käänteen.

Pariisi. — Tasavaltalais-sosialisen puolueen eduskuntaryhmän johtajan Eduourd Herriotin, joka samalla on Lyonsin kaup. pormestari ja huomattu henkilö Ranskan kauppa- ja teollisuuspiireissä, palatessa Moskovasta, ovat ranskalais-venäläiset suhteet kääntymässä yhä läheisemmiksi. Sen jälkeen kun Englanti on kahden vuoden ajan yrittänyt solmita suhteita Neuvosto-Venäjän kanssa, nämä yritykset kuitenkin raueten, aikoo Ranska nyt yrittää paremmalla menestyksellä. Kaikista merkeistä päättäen, sekä Ranskan sanomalehdistä että puolivirallisissa piireissä käydyistä keskusteluista, voi vetää se johtopäätöksen, että pääministeri Poincare on avannut tien ranskalais-venäläisten suhteitten uudistamiselle, joita hän on katkerasti vastustanut kahden vuoden ajan.

Niiden taholta, jotka kannattavat läheisiä ystävällisiä suhteita Venäjän kanssa, viitataan Ranskan ja Venäjän liiton historialliseen taustaan. Edelleen käsitetään, että Läheisen Idän konferenssi on lähestymässä, missä Britannia yrittää saavuttaa Dardanellein ja Bosporus salmien mestaruuden. Ranska on tässä suhteessa Englannin kilpailija, Venäjän edut niinikään ovat sangen tärkeät salmien vapauskysymyksessä. Läheinen yhteistoiminta Ranskan ja Venäjän välillä Englantia vastaan on siis tässäkin suhteessa tarpeen.

Ranskan sanomalehdistön ja viranomaisten lausunnot Herriotin käynnistä Moskovassa puhuvat paljon. Kun Herriot ensin läksi matkalle, oli Ranskan sanomalehdistö sangen vähän puhuva. Herriot meni muka Venäjälle vain «yksityisenä henkilönä.»

Mutta päästyään Venäjälle, oli Herriot sangen paljon keskusteluissa Tshitserinin ja muitten vaikutusvaltaisten neuvosto johtajien kanssa ja nyt palattuaan, hän tuo muassaan tiedon, että hänen matkansa on ollut täysin menestyksellinen ja että Venäjän johtavat henkilöt ovat kohdelleet häntä kaikella ystävyydellä ja huomaavaisuudella. Ja nyt hän ei enään ole «yksityinen henkilö», vaan takaisin palannut lähettiläs. Ja yksimpä puolivirallinen Temps, joka vuodesta 1917 asti on pitänyt mitä ankarinta pommitusta yllä bolshevikkeja vastaan, puhuu nyt vakavasti venäläis-ranskalaisen sopimuksen mahdollisuuksista ja puolustaa Venäjän hyväksymistä Kansain Liittoon.

Monet muut vaikutusvaltaiset lehdet, joita pidetään hallituksen äänenkannattajina, puhuvat sangen suosiollisesti Herriotin Moskovan matkasta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään. paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Standard öljytrustin voitto-osingot

Ei etevinkään kapitalismin puoltaja voi puolustaa niitä suunnattomia 400 prosentin liikevoittoja, joita New Jerseyssä Standard öljy-yhtiö julistaa saaneensa. Yksistään John D. Rockefellerin osakkeiden markkinahintojen arvo on kohonnut enemmällä kuin $52,000,000, joka on $1,000,000 viikko, vuoden ajalla. The Rockefeller Foundation, joka on yksi niistä toimistoista joiden kautta Rockefeller vanhempi on ilmoittanut «ihmisystävyyttään», on huomannut osakkeittensa arvon kohonneen yli $22,000,000.

Osakkeet, verrattuna muihin voittoja tuottaviin osingoihin viimeisten 23 vuoden aikana, ovat tuottaneet vuosittain keskimäärin 32 prosenttia tällä ajalla. Nykyinen voitto on suurin saalis minkä osakkeenomistajat ovat saaneet ja siinä on varmaankin vastaus niille, jotka luulevat ettei Amerikassa ole rikkautta. On aivan varma että ne jotka ovat osallisena tämän hallitsijasuvun hyvyyksistä eivät tule koskaan tyytymättömäksi «amerikalaisiin laitoksiin».

On myös muistettava, että tämä voitto-osuus edustaa vain yhtä niistä useista eri yksiköistä, joihin tämä riistokoneisto on jaettu. Toiset samansuuntaiset liiketoimet ilmoittavat saaneensa suuria voittoja. Suunnaton saalis jonka öljy-isännät korjaavat, edustaa raskasta veroa joka kannetaan Amerikan kansalta. Mitä entisaikojen ryöstäjäparoonit ottivat vuodessa, edustaisi kokonaisuudessaan vain mitättömän pientä osaa siitä mikä nyt virtaa näiden jättiläis-järjestöjen kassaholveihin.

Räikeä vastakohta on huomattavissa kun vertaa näitä suunnattomia voitto-osinkoja siihen ryntäykseen, joka on viimeisten muutamien vuosien kuluessa tehty tarkoituksella saada työläisten työtunnit pitenemään ja palkat alentumaan. Palkkatyöläiselle ei tule mitään voittoja. Hänelle kuuluu vain naurettavan pieni osa. Kuitenkin, ovat häntä isännät kutsuneet häpeämättömäksi voittojenkiskuriksi joka lihavana voitoistaan on tunnoton keisarillisten teollisuusisäntien tarpeille. Hän on kulkeutunut «vähentämis»-prosessin lävitse, ja se mitä häneltä on otettu, ilmestyy myöhemmin niiden voitto-osingoissa jotka tekevät sijoituksia hänen tuottaviin voimiinsa.

Sodan jälkeinen Amerika tarjoaa kuvan jossa pieni paisunut omistajien luokka on yhdellä yhteiskunnan navalla ja suuri tyhjiinimetty työläisten luokka toisella. Ajatella että tämä voi kestää ikuisesti, olisi samaa kuin päättää että suuret tuottavat joukot ovat ikuisesti liian typeriä herätäkseen näkemään oman hyvinvointinsa.

Uusien keksintöjen seuraukset

Uusi automaattinen telefooni joka on jo pantu käytäntöön monissa Amerikan kaupungeissa, tulee poistamaan vanhan, nykyään enempi käytännössä olevan systeemin kymmenen vuoden kuluttua, niin sanotaan. Tämän mieltäkiinnittävän laitteen tultua käytäntöön menettävät työnsä useat tuhannet tytöt, jotka nyt ovat telefoonikeskuksissa työssä. Osakkeenomistajille säästyy täten miljoonia dollareita, kun taas ne tytöt, jotka menettävät paikkansa liittyvät siihen ihmisjoukkoon joka etsii työtä orjamarkkinoilla.

Ei kukaan voi kieltää etteikö keksintö edusta inhimillistä edistystä. Samoin tekee jokainen koneellinen laite jonka avulla ihmiskunta voi tuottaa enempi tarvikkeita vähemmällä määrällä inhimillistä työtä. Mutta voitot tästä menevät niille, jotka telefoonista kiskovat voittoja. He rikastuvat, sillä aikaa kun työläiset pannaan pois työstä ilman takeita siitä jos saavat mitään muuta työtä.

Ne ovat juuri koneelliset keksinnöt, jotka ovat muuttaneet kuluneiden ja nykyisen vuosisadan mailman. Ensimäisessä vuotuisessa raportissaan v. 1886, teki Carroll D. Wright, silloinen Yhdysv. työkomissioneri, arvelun mekanisesta voimasta Yhdysvalloissa vuodelle 1880, jolloin väkiluku oli vähän yli 50,000,000. Hän teki seuraavan arvelun:

> Yhdysvaltain mekaniset teollisuudet toimivat höyryllä ja vesivoimalla, edustaen, pyöreissä numeroissa, 3,500,000 hevosvoimaa, jokainen hevosvoima ollen sama kuin kuuden miehen lihasvoima; se tarkoittaa että jos ihmisvoimaa käytettäisi valmistamaan voiman joka käytetään Yhdysvaltojen teollisuuksien toimiin, tarvitseisi siihen 21,000,000 miestä, ja tuo määrä edustaa 1880 vuoden sensuksen mukaan 50,000,000 suuruista väkilukua.

Hän jatkaa, että teollisuuksia silloin vietiin eteenpäin 4,000,000 henkilön avulla, joka edustaa 20,000,000 suuruista väkilukua. Mutta koska väkiluku silloin oli yli 50,000,000, «säästyi» 30,000,000 työvoimaa. Vasta 1920 oli Yhdysvalloissa väkiluku 105,000,000, mutta siitä huolimatta teki 4,000,000 ihmistä 21,000,000 työn v. 1880.

Ottaen huomioon suunnattoman mekanillisen voiman laajenemisen vuoden 1880 jälkeen, voi lukija kuvitella mitä on sittemmin tapahtunut. Jos yksi mies voi tehdä kuuden miehen työn v. 1880, on otaksuttavaa että yksi mies voi tehdä 12 miehen työn tänäpäivänä. Onko työläisten tulot lisääntyneet kuudenkertaisesti v. 1880 taikka 12 kertaisesti v. 1920? Vastaus on selvä. Tietääksemme minne voitot ovat menneet, on vain tarpeellista tarkastaa omistavien luokkien ja etenkin suurpohattain rikkautta tämän ajanjakson kuluessa.

Lloyd Georgen valtapäivät luetut

Ovela ja viekas suurpolitikoitsija Suur Britannian pääministeri David Lloyd George on täyttänyt mittansa Englannin kapitalistiluokan palvelijana. Suuria palveluksia hän on tehnyt isännilleen aikoinaan, mutta hän on aikansa elänyt ja käynyt käyttökelvottomaksi brittiläiselle imperialismille. Viimeaikaisissa Europan kriiseissä ei Englannin ääni enään ole johtavin eikä vaikuttavin tekijä. Diplomaattinen ylivalta on luiskahtanut Lloyd Georgelta Ranskan pääministerin Poincaren käsiin. Lloyd Georgen hallitus petasi väärää hevosta — Kreikkaa — jonka Turkki perinpohjaisesti löi. Pelastaakseen aseman tahtoi Lloyd George johtaa Englannin ajattomaan, valmistumattomaan ja niin muodoin arveluttavaan sotaan. Kohtalo suosi sitävastoin Ranskaa, joka on pitkän aikaa ollut alakynnessä kilpaillessaan Europan diplomatian johdosta Englannin kanssa. Turkki voitti ja niin muodoin myöskin Ranska. Poincare käytti tilaisuutta hyväkseen, riistääkseen Europan politiikan johdon Englannilta Ranskalle.

Jo Genoan ja Haagin konferensseissa osotti Ranska tottelemattomuutta Englannin johtoon nähden ja siten saattoi Lloyd Georgen suunnitelmat epäonnistumaan. Tämä vielä jotenkuten meni mukiin, vaikkakin synnytti suurta tyytymättömyyden murinaa Englannissa. Mutta kun sen lisäksi tuli Läheisen Idän kriisi, jossa Englanti joutui Lloyd Georgen politiikan johdosta täysin alakynteen, alkoivat Lloyd Georgen kokoomushallituksen kannattajat yksi toisensa jälkeen ylenantaa hänet. Epätoivoisesti on Lloyd George koettanut pelastaa asemaa. Viime perjantaina piti hänen konservatiivinen liittolaisensa ja ministeritoverinsa, konservatiivipuolueen johtaja Austen Chamberlain puolustuspuheen kokoomushallituksen puolesta. Tämä puhe julistettiin kuitenkin heti epäonnistuneeksi. Piti sitten myöskin pääministeri Lloyd George itse kovasti etukäteen reklameeratun puheen Manchesterissa. Hän esitti puheensa kaikella puhetaitonsa loistolla. Mutta sen entinen vaikuttavaisuus oli kadonnut. Ennen aina, kun kriisi oli kohdannut ja hallitusta arvosteltu, oli Lloyd George loistavalla puheellaan saanut vihollisensa sillä kertaa vaikenemaan. Mutta nyt sanovat Englannin johtavat lehdet pääministerin puhetta «epäonnistuneeksi». Se ei selittänyt niitä asioita, mitä tällä hetkellä kaivattiin. Se ei vahvistanut kaikesta loisteliaisuudestaan huolimatta nykyisen kokoomushallituksen horjuvaa asemaa. Pääministeri pani kyllä kaiken valehtelemisja kuvaamistaitonsa liikkeelle. Hän sanoi «raakojen turkkilaisten» teurastaneen Vähässä Aasiassa «1,500,000 armenialaista ja 500,000 kreikkalaista». Hän sanoo Englannin hallituksen nykyisellä varustautuneisuudella pelastaneen kristityt vähemmistöt ja ehkäisseen uuden sodan syttymisen.

Mutta Mustapha Kemalin hallituksen edustaja Pariisissa, Ferid Bey sanoo Englannin pääministerin sikamaisesti valehdelleen. Hän osottaa, ettei Turkin alueilla tilastojen mukaan ollut edes vuonna 1914 kuin 1,170,000 armenialaista. Mitä tulee armenialaisten teurastukseen, valittaa turkkilainen valtiomies, että surullisia raakuuksia kylläkin tapahtui mailmansodan aikana, venäläisten ahdistaessa Turkkia toiselta puolen ja toiselta puolen Turkin armenialainen väestö esiintyi petollisesti Turkkia kohtaan, joten Turkin, kuten kaikkien valtioitten, täytyi puolustaa omaa turvallisuuttaan, jonkalaisessa tilanteessa luonnollisesti käytettiin äärimäisiä keinoja. Edelleen Ferid Bey huomauttaa, että kuinka voi valtiomies niin suuressa määrin värittää totuutta, että hän liiotellessaan, mitenkä turkkilaiset ovat murhanneet 500,000 kreikkalaista, ei mainitse sanallakaan niistä hävityksen ja kauhun töistä mitä kreikkalaiset vallottajat tekivät Anatoliassa, ollen Sakariasta Smyrnaan saakka yhtenä tuhkaläjänä, jonka pakeneva vihollinen on raunioittanut, polttaen tuhansia kyliä ja lukemattomia kaupunkeja, murhaten ja ryöstäen minkä ennättänyt.

Eikä tarvitse turvautua ainoastaan turkkilaisen valtiomiehen todistuksiin ,että Lloyd George, horjuvan poliittisen asemansa turvaamiseksi valehtelee ruokottomasti. Ranskalaiset ja amerikalaiset ovat monikertaan vakuuttaneet, että turkkilaiset sotilaat ovat esiintyneet verrattain sivistyneesti kreikkalaisten raakuuksiin ja julmuuksiin verraten.

No niin. Joissakin englantilaisissa piireissä saattaa Lloyd Georgen kuvaukset «turkkilaisten raakuuksista» mennä toistaiseksi täydestä. Mutta ne eivät kuitenkaan auta hänen asemaansa. Lloyd George on tahdittomuudellaan antanut luisua diplomaattisen ylivallan pois Englannin käsistä. Itse Englannissa tunnustetaan, ettei se ollut Lloyd George, joka ehkäisi sodan, vaan Poincare. Ja tämän takia Lloyd Georgen täytyy kukistua. Sisäisessä politiikassakin on hän jo luottonsa menettänyt, on pelannut kaikki valttinsa ja niin ollen on uloskulunut.

Tarvitaan siis uusi mies, uusi johtaja, joka kykenee paremmin kuin Lloyd George, ajamaan brittiläisen mailmanvallan politiikkaa. Siksi, vaikkakin hallitus hidastelee mainita mitään uusista parlamenttivaaleista, kaikki puolueet ja kaikki ryhmät ovat ryhtyneet kiireellisesti käymään vaalitaistelua ja nimittävät ehdokkaitaan parlamenttiin. Kaikki ovat sitä mieltä, että hallitus ei voi seisoa, vaan uudet vaalit on toimitettava.

Lloyd Georgen valtapäivät ovat siis päättymässä. Viimeisinkin Versaillesin ja Sevresin rauhansopimuksen allekirjoittaja kukistuu omaan kaivamaansa poliittiseen hautaan.

*

Kun edelläoleva oli jo kirjoitettu saapuu kaapelitieto joka ilmottaa Lloyd Leorgen hallituksen kukistuneen.

M. M. Litvinov

Yksi Neuvosto-Venäjän vaikutusvaltaisimmista ja taitavimmista neuvottelijoista ulkovaltain kanssa on ulkoasiain kansankomissariaatin edustaja Maksin Maksimovitsh Litvinov. Hän oli mm. Venäjän valtuuskunnan jäsen Genuassa ja neuvostovaltuuskunnan puheenjohtaja Haagissa. Hänen ulkopolitiikkaa koskevia lausontojaan lainataan varsin usein kaikkien maiden sanomalehdistössä. Litvinovista, kuten useimmista muista Neuvosto-Venäjän johtajista, levittivät ulkomaiset porvarislehdet pari vuotta sitten satumaisia historioja, joissa hänet pyrittiin kuvaamaan erikoisen vaarallisena bolshevikkiagitaattorina, jolta sen takia piti kieltää pääsy Europan kapitalistisiin valtioihin. Mutta sittemmin, kun «sivistynyt» Europa yhä enemmän alkoi huomata välttämättömäksi suhteiden ennalleen palauttamisen «raakalais»-Venäjän kanssa, lakkasi tämä sanomalehtiajojahti Litvinovia vastaan, ja Länsi-Europan rautaportit aukenivat uudelleen hänelle.

Litvinovia voidaan syyllä mainita Neuvosto-Venäjän ensimmäiseksi edustajaksi Europassa. Heti marraskuun vallankumouksen jälkeen 1917 nimitti hänet Neuvosto-Venäjän ensimmäinen ulkoasiain komissaari, Trotski, proletaarivallan ensimmäiseksi edustajaksi Lontoossa. Mutta kauan ei Litvinov ollut tässä toimessaan, sillä ententevallat toivoivat vielä silloin voivansa aseellisella sekaantumisella ja nälkäsaarrolla murskata neuvostotasavallan idässä.

Juuri hänen palaamisensa Venäjälle eli toisin sanoen sen yhteydessä levitetyt ryövärihistoriat ovat valaisevina esimerkkeinä siitä, kuinka korkeimmatkaan «kulttuurimaiden» valtiomiehet eivät häikäile herjata ja panetella heidän niin syvästi vihaamiaan bolshevikkejä. Vastoin porvarislehdistön levittämiä huhuja ja Lloyd Georgen pari vuotta sitten alahuoneessa lausumaa virallista valhetta ei Litvinovia enempää karkoitettu kuin syytetty propagandan harjoittamisesta oleskelunsa aikana Englannissa. Päinvastoin pyrittiin häntä pidättämään Englannissa panttivankina Lockhartin takia. Tämä oli nimittäin vangittu Venäjällä erään salaliiton osanottajana neuvostohallitusta ja Leninin henkeä vastaan. Litvinovilla ei tällöin ollut muuta edessä kuin palata Englannista myöhään syksyllä 1918, vaikka häntä yritettiinkin estää lähtemästä maasta, ennenkun Lockhart olisi vapautettu Venäjällä.

Jolukuussa 1918 saapui Litvinov Tukholmaan erityisenä tehtävänään rauhanneuvottelujen virittäminen ententevaltain kanssa. Hän joutui tällöin suhteisiin Wilsonin kanssa, joka neuvottelutarkoituksessa lähetti Tukholmaan Yhdysvaltain lontoolaisen lähettilään sihteerin, Buckler in. Nämä neuvottelut johtivat siihen, että neuvostovalta kutsuttiin Prinssin saarien neuvotteluihin. Edellämainittuja neuvotteluja ei kuitenkaan käyty loppuun, Vorovskin johtama neuvostolähetystö kun karkoitettiin Ruotsista tammikuussa 1919.

Ei kuitenkaan ollut vielä kulunut vuottakaan, ennenkun Europan imperialistiset hallitukset huomasivat, että heidän hyökkäyspolitiikkansa suurta neuvostotasavaltaa vastaan idässä ei ainoastaan ollut epäedullista vaan myös vaarallista niille itselleen. Ne pääsivät vihdoinkin selville siitä, että Länsi-Europa ei voinut selviytyä ilman Venäjää. Seurauksena tästä oli, että itse Englanti marraskuussa 1919 järjesti niin, että Litvinov neuvostohallituksen valtuuttamana edustajana sai mahdollisuuden matkustaa Köpenhaminaan neuvotellakseen aluksi sotavankien vaihtamisesta Englannin ja Neuvosto-Venäjän kesken. Oleskelunsa aikana Köpenhaminassa, joka kesti aina syksyyn 1920, kävi Litvinov suurella menestyksellä neuvotteluja pääasiassa sotavankien vaihdosta melkein kaikkien Europan valtioiden edustajain kanssa. Sen lisäksi teki hän useita kauppasopimuksia. Hänen neuvottelunsa Köpenhaminassa valmistivat myös kauppasuhteiden uudelleen solmiamista Neuvosto-Venäjän ja muun maailman välillä. Litvinovista tuli täten toisen kerran neuvostovallan ensimmäinen edustaja. Tammikuun alussa 1921 saapui hän Tallinnaan, tälläkin kertaa Neuvosto-Venäjän valtuutetun edustajan ominaisuudessa. Litvinov on ilman epäilystä yksi Neuvosto-Venäjän rauhallisen ,avoimen ja rehellisen ulkopolitiikan kaikkein etevimmistä ja huomattavimmista edustajista, ulkopolitiikan, joka on vapaa kaikesta salaisesta ja viekkaasta vehkeilystä, mikä tavallisesti kantaa «diplomatian» korkeata nimeä.

Oleskellessaan Venäjällä yllämainitun tammikuussa 1919 tapahtuneen Ruotsista lähtönsä ja Köpenhaminaan saman vuoden marraskuussa sapumisensa välisenä aikana jatkoi Litvinov äärimmäisen tarmokasta toimintaansa. Hänet nimitettiin yhdellä kertaa kahden kansankomissariaatin — ulkoasiain ja valtiokontrollin — kollegioihin. Jälkimmäisessä järjesti hän «Valitustoimiston», jonka tehtävänä oli yleisön etujen varteenottaminen. Samana keväänä matkusti Litvinov yhdessä Tshitserinin kanssa Moskovasta Pietariin käydäkseen neuvotteluja Wilsonin, Lloyd Georgen myönnytyksellä, Venäjälle lähettämän Bullitin kanssa ja ollakseen mukana laatimassa, ehdotusta sopimukseksi Neuvosto-Venäjän ja ententevaltain välillä. Korkeat sabboteeraajat onnistuivat kuitenkin myöhemmin tekemään tyhjäksi kaikki näiden neuvottelujen tulokset.

Vähää ennen saapumistaan Köpenhaminaan marraskuussa 1919 sai Litvinov samassa kuussa tehtäväkseen lähteä Dorpatiin käydäkseen alustavia rauhanneuvotteluja Viron, Lätin ja Latvian kanssa sekä tehdäkseen näiden valtioiden kanssa sotavankien vaihtamista koskevan sopimuksen. Täältä siirtyi Litvinov, kuten sanottu, Köpenhaminaan ryhtyäkseen neuvotteluihin Englannin edustajan, O'Gradyn, kanssa. Yksinpä bolshevikeille vihamielisen ulkomaisen lehdistönkin oli pakko useampia kertoja todeta neuvostovallan edustajan näissä neuvotteluissa saavuttamat loistavat menestykset. Litvinov kehitti oleskelunsa aikana Köpenhaminassa suurta energiaa, mikä ilmeni ylämainituissa neuvotteluissa useiden valtain kanssa. Edellämainitun hajanaisen kuvauksen täydennyksek si mainitttakoon, että Litvinov 1920 nimitettiin Venäjän kauppavaltuuston johtajaksi Ruotsiin mutta ei voinut «vastenmielisenä henkilönä» saapua Tukholmaan, ja niin saatoi kauppavaltuuskunta aloittaa siellä toimintansa vasta myöhään talvella 1921.

Neuvostohallitus siis arvostaa Litvinovia varsin suuresti, samoin kuin Venäjän työläiset ja kommunistipuolue. Lyhyen olskelunsa aikana Venäjällä syksyllä 1918 ehti hän ottaa osaa kuudenteen yleisvenäläiseen neuvostokongressiin Pietarin neuvoston edustajana ja tuli valituksi yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean jäseneksi. Litvinov oli itsestään oikeutettu varsin huomattavaan asemaan työläisten ja talonpoikain Venäjällä heti alusta alkaen koko hänen edeläkäyneen vallankumouksellisen uransa perusteella.

Vaikka Litvinov kuuluu Venäjän vallankumouksen veteraaneihin ei hän suinkaan ole vanha. Hän syntyi 1876. Hän polveutuu varakkaasta porvarisperheestä. Päätettyään kurssin reaalikoulussa ja suoritettuaan vapaaehtoisena asevelvollisuutensa 19-vuotiaana aikoi Litvinov ensin jatkaa opiskelujaan ulkomailla mutta pää täynnä sosialistisia aatteita alkoikin hän sen sijaan työskennellä sosialidemokraattisissa propagandakerhoissa Tshernigovin ja eteläisissä kuvernementeissa. Hän liittyi heti sosialidemokraattista puoluetta perustettaessa siiheen 1898.

Kiewin sosialidemokraattisen komitean jäsenenä lukeutui Litvinov puolueen radikaaliseen siipeen, joka taisteli nk. taloudellista suuntaa vastaan, joka siihen aikaan ei tunnustanut avointa poliittista taistelua itsevaltiutta vastaan. Vangittuna vuonna 1901 liittyi hän vankilassa radikaaliseen sosialistiseen järjestöön, Iskraan, joka ryhmittyi Sveitsissä ilmestyvän samannimisen lehden ympärille, ja jonka perustaja ja pääjohtaja oli Lenin. Litvinov sai tutkintovankilassa istua 18 kuukautta, mutta sen sijaan, että olisi kärsinyt 6-vuotisen karkoituksen Siperiassa, karkasi hän vankilasta ulkomaille. Päästyään Sveitsiin alkoi hän työskennellä mainitussa Iskra-järjestössä; pian sen jälkeen valittiin hän yhdessä vanhan vallankumouksellisen Deitshin ja Leninin puolison kanssa järjestön johtavaan kollektiiviin.

Venäjän sosialidemokraattisen puolueen Lontoon kongressissa 1903 jolloin puolue jakaantui bolshevikkeihin ja menshevikkeihin, liittyi Litvinov ensinmainittuihin toimien yhdessä näiden kanssa sen jälkeen herkeämättä. Samana vuonna palasi hän laittomasti Venäjälle; hän oli tällöin nimitetty keskuskomitean edustajaksi Luoteis-Venäjällä ja jäseneksi sen teknilliseen toimistoon, joka ensin sijaitsi Smolenskissa mutta siirrettiin myöhemmin Tallinnaan.

Kun Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kahtiajako oli muodollisesti suoritettu, valittiin Litvinov bolshevistiseen keskukseen Venäjällä. 1904 otti hän Tallinnan komitean valtuuttamana osaa Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kolmanteen, Lontoossa pidettyyn kongressiin.

Lokakuun vallankumousvuonna 1905 järjesti Litvinov yhdessä Gorkin ja Krassinin kanssa ensimmäisen laillisen sosialidemokraattisen (bolshevistisen) sanomalehden, Novaja Shisnin, Venäjällä, jonka toimittaja hän oli. Lehden lakkauttamiseen asti samana vuonna.

Seuraavan vuoden oleskeli hän puolueen tehtävissä ulkomailla. Hän järjesti aseiden oston ja niiden kuljetuksen Bulgarian kautta laivalla Kaukaasiaan; mutta laiva teki haaksirikon, ja yritys epäonnistui sen takia. Hän oli mukana organisoimassa Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kongressia Stuttgartissa. Saman vuoden syksyllä järjesti hän Volgan ja Uralin alueen puoluekonferenssin. Yhden ulkomaamatkoistaan teki hän passin turvin, jonka hän oli saanut tohtori Shitomirskiltä, joka myöhemmin havaittiin provokaattoriksi. Tämän ilmiantamana joutui hän rajalla santarmien ympäröimäksi mutta onnistui paeta junasta. Kun hän lopulta saapui Pietariin, keksivät santarmietsivät hänet asemalla, mutta tällöinkin onnistui hänen 10 tuntia kestäneen piilosilla-urakan jälkeen paeta Terijoelle. Vuodesta 1908 asui hän Lontoossa. Hän oli Venäjän sosialidemokraattisen puolueen bolshevistisen ryhmän edustaja kansainvälisessä sosialistisessa toimitossa; menshevikkejä edustaa siinä tunnettu Paul Axelrod. Koko monivuotisen oleskelunsa ajan Lontoossa oli katkeamattomassa yhteydessä ja kirjevaihdossa Leninin

Aatteista ja tapahtumista

Suomalaisten työläisten demoralisseeraantumisesta.

Äskettäin keskustelin erään toverin kanssa omituisesta ja samalla sangen surkuteltavasta ilmiöstä Amerikan suomalaisten työläisten keskuudessa, nimittäin yleisestä aatteellisesta rappeutumisesta (demoraliseeraantumisesta). Muistelimme nimittäin, kuinka vielä puolen vuosikymmentä sitten oli ikäänkuin aatteellinen pakko jokaisen työläisen kuulua järjestöihin, tilata sanomalehtiä ja harrastaa vallankumouksellista kirjallisuutta. Heränäisyys Amerikan suomalaisten työläisten keskuudessa oli niin voimakas, että kaikkien niiden, jotka eivät halunneet lukeutua suoraan porvarilliseen leiriin — synodalaisiin ja raittiusseuralaisiin, täytyi ainakin muodin vuoksi kuulua sosialisti-osastoihin ja tilata itselleen sanomalehtiä. Keskustelun kuluessa teimme johtopäätöksen ,että tämä aatteellinen heränäisyys luonnollisesti ajoi joukkoomme, ympäristön pakotuksesta, paljon sellaista ainesta, joka ei sisimmässään voinut syventyä vallankumouksellisen työväen liikkeeseen ja on niin ollen osottautunut vain tulvaveden ajelemaksi kuonaksi, joka nyt suuntariitain temmyllyksen ja sen aikaansaamain hajaannusten jälkeen on saanut oivan tilaisuuden puikkelehtia pois kaikesta järjestyneille työläisille kuuluvista harrastuksista ja velvollisuuksista. Ja tälläistä joukkoa huomasimme toverimme kanssa olevan tavattoman paljon nykyisin — aivan surkuteltavan paljon.

Tässä poisvetäytyneessä joukossa ilmenee pääasiallisesti kahtalaista ainesta, toinen osa välttää kaikenlaista puhettakin aatteellisista harrastuksista ja on yksinomaan antautunut yksilöllisille rikastumisharrastuksille, sitävastoin huomattavan suuri osa rehentelee jonkinlaisen «tuplajuulaisuuden» ja «obuulaisuuden» nimellä, vaikka eivät kuulu näihinkään järjestöihin eivätkä uhraa aineellisesti niillekään nikkeliäkään. Tämä on varsin omituinen ilmiö.

Tämä aatteellisesti rappeutunut joukko voidaan pitää kuitenkin suuressa määrin vastuunalaisena itsestään, sillä suurin osa siitä on ollut vuosikausia ainakin vissillä tavalla mukana liikkeessä, jopa useat joskus innostuneestikin puskeneet aatettamme eteenpäin, jopa olleet aikoinaan luottamusta nauttivissa toimissammekin.

Pahinta on, että tämä leiri antaa tilaisuuden suomalaisen vanhollisuuden voimistumiselle, se kun vissillä tavalla kehittää ja suosii työväen luokkaharrastusten ylenkatsetta ja kaikesta työväenjoukkoliikkeestä poisvetäytymistä, ja niin ollen vetää osan luokkatiedottomasta nuoremmasta polvesta mukaansa, joka muuten olisi voitettavissa proletariaatin harrastuksille.

Mitä tuon rappeutuneen joukon kanssa olisi tehtävä? Miten siihen suhtauduttava? Ja voidaanko sitä enään voittaa puolellemme? — Nämä ovat kysymyksiä, joita tekee jokainen työväen joukkoliikkeen parasta harrastava itselleen, tämän asian huomattuaan.

Vastaukseksi voisimme sanoa, että osa tästä joukosta voitanee uudelleen voittaa, mutta lienee selvää, että toinen osa vieryy kapitalistisen järjestelmän kuonakasaan. Tästä aineksesta voidaan pelastaa vielä se osa, mikä vaikkakin tuntee tilapäistä kyllääntymistä ja epätoivoa työväenliikkeeseen nähden, kuitenkin vielä omaa rehellisen proletaarisen luokkatunnon ja velvollisuuden jotain yrittää.

Mutta tähän joukkoon nähden on käytettävä kovaa nuhdetta ja kritiikkiä, ja ellei se auta — LUOKKAKURIA, sillä kuten edellämainitsin, se on suuremmassa tai pienemmässä määrin tietoisesti kavaltanut oman luokkansa asian välinpitämättömyydellä ja velttoudella. Siis, elleivät vakavat muistutukset ja nuhteet saata näitä aineksia palaamaan järjestyneiden työläisten riveihin, on heidät peittelemättä leimattava porvariston apureiksi ja luopioiksi, joita kaikilla järjestyneillä on vakava syy inhota ja karttaa. Heiltä on niinikään jyrkästi kiellettävä oikeus esiintyä minkään työväen ryhmän nimessä. Tämä on mielestäni ainoa tapa suhtaantua tähän joukkoon, ja täten voidaan myöskin ehkäistä taipumus järjestyneissä joukoissa, heittäytyä tuohon inhottavaan leiriin.

*

«Ei sinun pidä polttaman tupakkaa.

Methodisti-kirkkokunnan pappien kokouksessa Torontossa tehtiin viime viikolla uusi kurinpitopykälä joka kieltää tähän kirkkokuntaan kuuluvilta sielunpaimenilta tupakan nauttimisoikeuden. Päätös tehtiin konventionissa suurella äänten enemmistöllä. Mutta siitä huolimatta ei puutu ääniä vähemmistöstä taholta, jotka uhmaavat tehtyä päätöstä. Ovatpa muutamat avonaisesti kehoittaneet pappeja rikkomaan tuota uutta kurinpitopykälää joka kieltää jumalan palvelijoilta tupakan autuaallisen nautinnon. Joten on arveluttavaa, eikö kielto johda mainitun kirkkokunnan pappien keskuudessa lukemattomiin salaisiin synteihin. Olempa ainakin näkevinäni, että tupakan nautinnolle perusteet methodistipapit menettelevät samalla tavalla kuin tämän kirjoittaja pienenä poikasena. Isäni nimittäin pikkusiskoni ilmiannon johdosta keksi, että pojalla oli piippu, nöyryytti allekirjoittanutta siten että oli viskattava ensimäinen rakas piippunysä tuleen ja katsottava päältä kuinka ahnaat liekit polttivat sen tuhaksi. Tämän lisäksi sain ankaran varotuksen, että jos vielä jatkan tupakan polttoa, seuraa sitä luja raippain lyönti paljaille takapuolille. Ankara rangaistus ei kuitenkaan saanut tätä poikaa luopumaan tupakasta, sillä kun kerran naapurin poika ja muut

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 40:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Piletejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Vapauden lukijoille ja tilaajille.

Vapaudessa aletaan kohdakkoin julaista toveri Matti Herneshuhdan, «Työn säde» y.m. teosten kirjoittajan, mielenkiintoista ja monessa suhteessa opettavaa novellia «Jonesin vakoiluretki». Kaikkia niitä henkilöitä, jotka eivät vielä ole Vapauden tilaajia, mutta jotka mielivät tutustua tähän uuteen novelliin, kehoitetaan heti tilaamaan Vapaus joko suoraan konttoristamme tai asiamiestemme kautta, sillä tätä novellia ei tulla julkaisemaan kirjana, vaan jatkuvana sarjana lehdessämme.

Kehoitamme asiamiehiämme myöskin huomauttamaan tästä seikasta tilauksia ottaessaan.

TYÖVÄEN TALOUDELLINEN LIIKE

O. B. U:n sihteeri tuomitsee kilpailevan unionismin

Saskatoonista ilmotetaan, että sikäläisen O. B. U:n sihteeri, Walter Mill, on eronnut toimestaan. Mill sanoo tulleensa huomaamaan, että kilpaileva unionismi, jota O. B. U. Canadassa ajaa, on turmiollista työväenliikkeelle ja sellaisenaan hyljättävää. Kirjeessään missä Mill ilmottaa eroamisestaan, sanoo hän:

«Joitakin vuosia sitten minä monien muiden mukana tulimme epätoivoiseksi epäonnistuessamme muuttaa unioita, joihin silloin kuuluimme, suurien työläisjoukkojen todellisiksi taistelujärjestöiksi ja muiden militanttisten työläisten kanssa me erosimme vanhoista järjestöistä ja perustimme O. B. U:n tarkotuksella muodostaa siitä kyvykkäämpi taistelujärjestö työnantajaluokkaa vastaan.

«Jonkun aikaa näyttikin siltä, että me yrityksissämme onnistumme, sillä neljästäkymmenestä tuhannesta neljäänkymmeneenviiteen tuhanteen työläiseen liittyi meidän järjestöömme. Aika on kuitenkin osottanut, että järjestömme nousu oli ainoastaan työläisten tilapäistä mielenosotusta ja epätoivon ilmaisua ammattiunioiden petturijohtajia ja heidän masinoimistaan vastaan; mutta kun tämä puuska on mennyt ohi joukkomme alkoivat harvenemaan ja pienenevät päivä päivältä.

«Yhtenä niistä, joka käsittää kaikki työväenjärjestöt olevan vain lopullisen päämäärän välineitä ja että tämä päämäärä on kapitalistisen järjestelmän kukistaminen ja sen tilalle työväestön diktatuurin asettaminen, olen ryhtynyt analysoimaan yhden suuren union liiketä koko työväenliikkeen näkökannalta katsottuna. Olen tullut siihen johtopäätökseen, että O. B. U:n perustamisella on ollut samat tulokset kuin on ollut kaikkien muidenkin kilpailevien järjestöjen perustamisella, ja se on: auttamattomasti hajottanut työläisten rivit ja tehnyt heidät entistä avuttomammiksi armottoman kapitalismin hyökkäyksille.

«Minä näen nyt, että jos se energia ja työ olisi käytetty militanttien järjestämiseksi vanhoissa järjestöissä, mikä on käytetty O. B. U:n järjestämiseksi ja sen ylläpitämiseksi, niin me emme olisi niin avuttomia kuin me havaitsemme olevamme tänä päivänä.

Joduttu eroon suurista työläisjoukoista.

«Meidän menettelytapamme ei olisi pitänyt olla se, että joudutaan eroon suurista työläisjoukoista ja perustetaan ihanteellisia järjestöjä, vaan sensijaan meidän olisi pitänyt työskennellä vanhoissa järjestöissä ja taistella niissä taantumuksellista virkakuntaa vastaan.

«En ollenkaan usko että olisi ollut mikään mahdottomuus poistaa vanhat taantumukselliset johtajat toimistaan, joissa he nyt ovat sangen lujassa meidän typerän menettelymme tähden, menettelymme joka johti meidät eroon vanhoista järjestöistä. Jos me olisimme järjestyneet vanhoissa järjestöissä, olisimme me sangen helposti voineet voittaa heidän vaikkapa hyvinkin öljytyn masiinansa.

«O. B. U:n alaspäin kasvaminen ja sen epäonnistuminen edustaa suuria työläisjoukkoja aiheuttaa sen, että tuon järjestön jäsenillä ei tällä hetkellä ole mitään pätevää välinettä taistella vallassa olevaa luokkaa vastaan. O. B. U:n jäsenenä tunnen, että minulla ei ole tilaisuutta taisteluun sentähden kun olemme joutuneet näin eristettyyn asemaan. Ja kun minä tämän tiedän, on velvollisuuteni, jos mielin aktiivisesti ottaa osaa työväenluokan taisteluun, palata niiden joukkojen luo joista olemme eristäytyneet.

«Vaikkakin täydellisesti käsitän, että toiveemme O. B. U:n suhteen olivat vilpittömiä silloin kun se näytti menestyvän, minä siitä huolimatta olen selvillä siitä, että O. B. U:sta ei koskaan voi tulla välinettä, jonka avulla työläiset voisivat taistella paikallisesti enempää kuin kansainvälisestikään. Sen päivät ovat luetut.

«Ottaen huomioon tilanteen sellaisena kuin se on, eikä sellaisena kuin sen pitäisi olla, velvollisuuteni on selvä ja polku edessäni on avoin. Velvollisuuteni on jälleen ottaa paikkani joukkojen keskuudessa, taistella taantumusta vastaan vanhoissa järjestöissä ja yrittää muodostaa yhteistä rintamaa työläisten keskuudessa yhteistä vihollista vastaan. Polku, jota meidän tulee kulkea on se, että voimassa olevat ammattiunion yhdistetään yhdeksi teollisuusjärjestöksi kussakin teollisuudessa. Lopullinen päämäärämme luonnollisesti on kapitalistisen järjestelmän kukistaminen ja työväenluokan diktatuurin pystyttäminen työn tasavallan muodossa sen tilalle.

«Ottaen huomioon edelläolevassa selostuksessa mainitun tilanteen, minä täten ilmotan heti eroavani O. B. U:n Saskatoonin paikallisjärjestön sihteerin toimesta ja myöskin O. B. U:n jäsenyydestä.»

Työväen taistelurintamalta eri maista

Reformistit ja Venäjän ammattiyhdistysliike

On varsin luonnollista, että Ruotsin reformistit ovat allapäin apeamielin sen johdosta, että metallityöläisliitto kutsui kongressiinsa venäläisen veljesliiton edustajia. Kun mainittu liiton päätös tuli tunnetuksi, yritti «Social-Demokraten» tehdä hyökkäyksen sitä vastaan. Lehti väitti, että mainittu päätös oli syntynyt siten, että tilapäinen bolshevikkienemmistö oli isännöinyt liittohallinnossa. Lehden oli turvauduttava tällaiseen valheelliseen esitykseen voidakseen tehdä päätöstä vastaan jonkinkaanlaisen hyökkäyksen, jonka muut reformistit voisivat hyväksyä. Mutta metallityöläisliiton hallinto riensi ilmoittamaan, ettei päätöstä suinkaan voitu panna olemattoman bolshevikkienemmistön kontolle. Hallinto oli perustellut yksimielistä päätöstään sillä, että eri poliittisista käsityksistä huolimatta oli sopivaa ja tarpeen vaatimaa ryhtyä kosketuksiin sen suuren liiton kanssa, johon sulkeutuu kaikki Venäjän metallityöläiset. Mutta tämänkään ilmoituksen jälkeen ei «Social-Demokratenin» kunnia vaatinut peruuttamaan omaa valheellista väitettään.

Tervehdyspuheessaan kongressissa, mikä on ollut meidänkin lehdessämme julkaistuna, astui venäläinen edustaja Waksov kuitenkin pahasti reformistien liikavarpaille syyttäessään Amsterdamin Internationalea saartopolitiikasta Venäjän ammattiyhdistysliikettä vastaan. Samalla ilmoitti hän, että venäläiset näkivät ruotsalaisten metallimiesten kutsussa tämän saarron rikonnan. «Social-Demokraten» on pannut varsin pahakseen nämä lausunnot ja koettaa nyt hämätä nämä todelliset selittämällä, ettei Amsterdamin Internationale suinkaan saarra Venäjän ammatillista liikettä.

Lehden omakin kanta riittäisi kyllin osoittamaan, että tällainen saarto todella on olemassa. Lehden vihamielinen suhtautuminen siihen, että venäläisiä tovereja kutsuttiin ruotsalaisten metallimiesten vieraiksi ja sen useasti esittämät tarkoitukset sellaisesti vääristellyt tiedot Venäjän ammatillisesta liikkeestä osoittavat, että se järjestelmällisesti pyrkii eristämään ruotsalaiset ja venäläiset työläiset toisistaan. Mutta tämä ei ole mitään muuta kuin Amsterdamin Internationalen käyttämää taktiikkaa. Kun venäläiset ammattiliitot ovat pyrkineet päästä kansainvälisiin teollisuus- ja ammattiliittoihin, kuten esm. puutyöläisten ja maatyöläisten internationaleihin, on Amsterdamin Internationale evännyt heiltä tämän. Ja parahiksi saapuu tieto, että myös juuri Köpenhaminassa kokoontunut kunnallisten työläisten internationale on kieltänyt venäläiseltä liitolta liittymisoikeuden ja että se sulkee pois Norjan kunnallistyöläiset, jos nämä päättävät erota Amsterdamin Internationalesta.

Rooman kongressissaan päätti Amsterdamin Internationale hankkia itselleen varmat vakuudet siitä, ettei Venäjän Ammattiliitot onnistuisi pääsemään sen kansainvälisiin järjestöihin. Se päätti «keskittää» ammatillisen liikkeen siten, että kansainvälisten teollisuus- ja ammattiliittojen sihteeristöt asetettaisiin Amsterdamin Internationalen kontrollin alaiseksi. Näiden kanssa myöhemmin pitämässään neuvottelussa päätettiin, ettei yksikään «Moskovan ammatilliseen keskukseen» yhtynyt venäläinen ammattiliitto saisi liittyä kansainvälisiin teollisuus- ja ammattiliittoihin. Reformistien pyrkimys kautta maailman häätää järjestöistään vallankumoukselliset ainekset osoittaa varsin selvästi pelkoa sen johdosta, että venäläinen ammatillinen liike saisi vaikutusvaltaa kansainvälisessä ammattiyhdistysliikkeessä.

Brantingin äänenkannattaja väite, «ettei kukaan tahdo toimia venäläisiä työläisiä vastaan taikka vaikeuttaa heidän yhtymistään kansainväliseen ammattiyhdistysliikkeeseen, mutta sen on irtauduttava bolshevistisesta johdosta» eli kuten lehti toisessa paikassa sanoo «bolshevistisen diktatuurin rautaotteesta» ei suinkaan ole omiaan puolustamaan Amsterdamin Internationalen vihamielistä suhtautumista venäläisiin ammattiyhdistyksiin. Se päinvastoin vakuuttaa reformistien toiminnan vastavallankumouksellisesta luonteesta. Sen takia, että venäläiset ammattiyhdistykset tukevat kommunistista hallintaa, siitä syystä, että ne yhdessä neuvostohallituksen kanssa pyrkivät luomaan kommunistista Venäjää, estetään niiden liittyminen kansainvälisiin ammattiliittoihin. Äskettäin päättivät saksalaiset ammattiliitot tukea Saksan **porvarillista** tasavaltaa (niinkuin ne aikaisemmin tukivat keisarivaltaa!). Mutta niitä ei tämän johdosta ole suljettu pois vaan on Amsterdamin Internationale maailman työläisille antamassaan julistuksessa selittänyt olevansa solidaarinen tähän yritykseen saksalaisen kapitaalin pelastamiseksi. Mutta kun venäläiset ammattiyhdistykset tukevat **työväentasavaltaa**, niin kieltäytyy Amsterdamin Internationale tukemasta niitä ja muodostaa sen sijaan yhteisrintaman kapitalistien kanssa taistellakseen niitä vastaan.

Amsterdamin Internationalen kannanotto kapitalismin **puolesta** ja työväenluokan vallankumouksellisia pyrkimyksiä **vastaan** on tunnusmerkillistä sekä sen että myös noskelaislehtien politiikalle. Eikä tällöin tarvitse kummastella sitä, että «Social-Demokraten» on kauhistunut sen johdosta, että venäläisten toverien läsnäolo Ruotsin metallityöläisten kongressissa mahdollisesti muiden maiden reformistien silmissä näyttää Amsterdamin Internationalen saartopolitiikan rikkomiselta.

Kaivostyöläisten kansainvälinen taistelu

Kuten Pariisista ilmoitetaan, ovat ranskalaiset kaivostyöläiset ottaneet tärkeän askeleen yhteisrintaman muodostamiseksi työnantajain yleishyökkäystä vastaan. Punaisen kaivostyöläisliiton johto on näet osoittanut kirjelmän reformistisen kaivostyöläisliiton p u heenjohtajalle, missä kirjeessä huomautetaan, että ranskalaisia kaivostyöläisiä uhkaa lokakuun puolivälissä suuri palkkain alennus, samaan aikaan kun työnostajat hyökkäävät 8-tunnin työaikaa vastaan. Tällaisten olosuhteiden vallitessa ehdottaa punainen liitto reformistiselle liitolle kaikkien kaivostyöläisten yhteisen rintaman muodostamista taistelun käymiseksi kaivosparooneja vastaan.

Samoin on kaivoskapitaalin hyökkäys käynnissä Tshekkoslovakiassakin. Praagissa käytiin äskettäin neuvotteluja Ostrau-Karvinerin alueen kaivostenomistajain ja työläisten välillä. Kaivostenomistajat vaativat työajan pidentämistä lauantaisin 2 tunnilla, palkkain alentamista 20—30% jne. Lisäksi olisi työläisillä oikeus vaatia nuorten työläisten palkkain lyhentämistä 10% jos he katsovat näiden kilpailun tuottavan heille vahinkoa!! Kaivostyöläisten edustajat hylkäsivät kuitenkin nämä kaivostyönantajain häpeämättömät ehdotukset.

Belgian kaivostyöläiset ovat niinikään «liikekannalla». Useissa Charleroin alueen kaivoksissa ovat kaivostyöläiset kommunistien esityksestä vaatineet työnantajilta palkankorotusta.

Europaan on Amerikasta saapunut tärkeä tieto. Amerikkalainen kaivostyöläisliitto, jolla juuri on takanaan verrattomalla urheudella mutta myös raskailla kärsimyksillä ostettu voitto, on ehdottanut englantilaiselle kaivostyöläisliitolle yhteisen konferenssin pitämistä. Konferenssissa pohdittaisiin kysymystä englantilaisten ja amerikkalaisten kaivostyöläisten liiton muodostamisesta vastaisten lakkotaistelujen varalta. Täten pyrittäisiin estämään tuo turmiollinen ja häpeällinen trafiikki, että amerikkalaisen lakon aikana varataan englantilaista hiiltä ja englantilaisen lakon aikana amerikkalaista hiiltä työnntajille työläisten vastarinnan nujertamiseksi.

Kaikissa muissa maissa siis, paitsi Saksassa, pyrkivät alan liitot varustautumaan työnantajiston kansallisia ja kansainvälisiä hyökkäyksiä vastaan. Saksassa sen sijaan ammatillinen johto tekee salaisia sopimuksia Stinnesten kanssa, joilla sopimuksilla estetään työläisten vastarinta 100% isänmaan ystävien täyttäessä ententen koronkiskurivaatimuksia Saksan työväenluokan kurjuuden ja onnettomuuden hintaan, vastarinta, joka siitä huolimatta kuitenkin päivä päivältä käy sitä ankarammaksi, kuta ilmeisemmin kaivos- ja muut työläiset näkevät, että heitä on petetty ja petetään.

TILAAJAMÄÄRÄKATSAUS

Viime katsauksen jälestä on asema huomattavasti parantunut. Metsäkämpille on tilaajien lukumäärä kasvanut aikatavalla ja useat muutkin paikkakunnat ovat kunnostautuneet. Toronto oli jo viime katsauksen aikana sivuuttanut merkkipylväänsä ja siellä jatkuu eteenpäin menoa yhä. Jos tuollatavalla hetken jatkuu ja jos vielä puhutaan Vapauden muutosta, niin puhuttakoon silloin sen muutosta Torontoon. Cobalt, jolla oli ehtona ainoastaan 3 tilausta, on enemmän kuin viisikertaisesti täyttänyt osansa. Cobalt on paikkakunta, jossa Vapauden edustuksesta ovat aina huolehtineet melkein yksinomaan naiset. Onkohan tämä ainoa selitys siihen, että Cobaltin tilaajamäärä noin nopeasti harppasi eteenpäin. Ensi katsauksessa se voi olla kymmenkertaistunut. Cregoris Millsin osa on täysi. Schumacher on määränsä päässä. Creighton Mine pian kaksinkertaistuttanut osansa. Perillä on myös Toronto, Trochu, Gibson Landing, Sointula (jossa myös on nainen yhtenä asiamiehenä) ja yksi lännen pikku paikka, Rock Bay. Huomattavaa eteenpäin menoa osottaa So. Porcupine, Nipigon, Kaministikvia, Nolalu, White Fish, Nanaimo, Vancouver, Long Lake y.m. paikkakunnat. Näillä viimemainituilla paikkakunnilla ei kuitenkaan vielä ole päästy virstantolppaan asti. Port Arthurissakin on ylöspäin menoa, joskaan ei niin nopeasti kuin olemme toivoneet. Veteraani Aho on kuitenkin tavannut olla sitkeä, joten häneen voi edelleen luottaa. Virstantolppaa ovat alkaneet pelkäämään Soo, TIMMINS, Worthington, SUDBURY, Garson Mine, FORT WILLIAM, sekä muutamat muut pienemmät paikkakunnat. Copper Cliff seisoo yhtenä suurena kysymysmerkkinä tiellä niin kaukana että ainoastaan kiikaroimalla erottaa virstantolppansa ja sittenkin se yhä peräytyy.

Paikkakuntain tulos on nyt seuraavanlainen:

	Hankittava	Noussut	Laskenut	Nyt hankitt.
St Ste Marie	9		6	15
Cobalt (hankkinut osansa viisikertaisesti)				
Cochrane	2			2
Gregoris Mills	(hankkinut osansa)			
Connaught St	4			4
Ciraux Lake	3			3
Hearst	2			2
Jacksonboro	3			3
Iroquois Falls	2			2
Kirkland Lake	3			3
Larden Lake	2			2
Mattagami	2			2
Monteith	1			1
McIntosh Spr.	2			2
Schumacher	(hankkinut osansa)			
Porcupine	2			2
Rosegrove	4			4
So Porcupine	7	3		4
Levack	6			6
Nemegos	2			2
Nipigon	5	4		1
Bruce Mines	4		1	5
Bisgotasing	2	1		1
Fort Frances	3			3
Fort William	8		12	20
Intola	3		2	5
Timmins	11		2	13
Vermillion Bay	2			2
St Catharines	1			1
Finland	4			4
Kaministikvia	10	5	7	5
Kivikoski	7			7
Millar	2			2
Nolalu	6	1		5
Quibell	5			5
Rowan	3			3
Sultan	1			1
Silver Mount.	1			1
Ssheiber	2			2
Sioux Lookout	3			3
Port Arthur	18	3		15
Wolf Siding	3			3
Bankfield	3			3
Burrit	3		3	6
Kipling	1			1
Espanola Sta.	4	2		2
Turbine	2		1	3
Victorian Mines	3		2	5
Whitefish	5	2		3
Worthington	4		7	11
Copper Cliff	9		3	12
Greighton Mine	(pian kahdesti osuus täytettynä.			
Garson Mine	2		5	7
Mond	4		1	5
Quartz	2			2
Sudbury	12		3	15
Stobie	2	1		1
Toronto (pian osuus kahdesti täynnä)				
Bellevue	2			2
Benalto	3			3
Bingley	1		1	2
Blairmore	2			2
Canmore	2	1		1
Coleman	3			3
Eckville	5			5
Edmonton	2			2
Leslieville			2	2
Manyberries	1		3	4
Sylvan Lake	1			1
Trochu (osuus täysi)				
Thorhild	3			3
Three Hills	2			2
Radway Centre	2	1		1
R. Mt. House	2			2
Albion	1			1
Anyax	1			1
Bovie	2			2
Carlin	2			2
Elk Bay	1			1
Gibson Landing	(osuus on täysi)			
Headquarders	3		1	4
Ladysmith	2			2
Lund	3			3
Mara	1		1	2
Nanaimo	3	1		2
Port Moody	2		1	3
Salmon Arm	2			2
Sicamous	2		1	3
Solsqua	2			2
Victoria	2			2
Sointula (osuus on täysi)				
Webst. Corners	2			2
Vancouver	5	1		4
Rossland	2		1	3
Rock Bay (osuus on täysi)				
Janow	1			1
Lac du Bonnett	1			1
Meadow Port.	2			2
Point du Bois	2			2
Rorketon	3			3
Oscar	2			2
Argon	1			1
Rait	3			3
Abbey	1			1
Birscay	3			3
Dunblane	3		2	5
Forest Farm	2		1	3
Lucky Lake	2		1	3
Macroirie	2	1		1
Sawyer	2			2
Shaunovan	2			2
Steeledale	2			2
Long Lake	5	1		4

Rintamassamme on vielä sangen heikkoja kohtia, mutta huomattavasti se on viime katsauksen jälestä parantunut. Ensi katsauksessa toivomme jo olevan kymmeniä sellaisia paikkoja, jotka ovat huhkineet merkkipylväänsä sivu.

Tov.

Vapauden levitysosasto.

---

kasvikumppanit saivat polttaa, niin miksikä minä olisin ollut ilman. En siis luopunut tupakasta, sitävastoin varoin, ettei isä-ukko saanut toista kertaa piippuani käsiinsä, hankkien tuolle rakkaalle kapineelle ja muille siihen kuuluville vehkeille aina turvallisen piilopaikan siihen asti, kunnes olin rippikoulun käynyt ja niin muodoin päässyt aikamiehen kirjoihin, jolloin minulle kuului julkisesti oikeudet tyttöjen friiaamiseen, tupakoimiseen jopa välistä miestä väkevämpäänkin.

Ja olempa taipuvainen uskomaan, että methodistipapit joutuvat käyttämään samoja salaisia keinoja näutintojensa jatkamiseen. Sääli vain näitä pappiraukkoja, jotka sen sijaan, että omaisivat vapauden julkisesti mukavissa saleissaan ja keinuissaan «fire-placien» tulen loisteessa vedellä ihania haikuja, joutuvat nyt kartanoiden takana, toileteissa y.m. epämukavissa paikoissa hätä-hätää nykäisemään muutaman savun himojensa tyydyttämiseksi, ollen sitäpaitsi aina ilmiannon vaarassa.

Ompa myöskin epäiltävää, eikö mainitusta kiellosta johdu pian tupakan nautintoon perehtyneiden pappien keskuudessa halveksuminen koko sielujen kaitsijan virkaa kohtaan, joka näin oikeudettomasti rajottaa heidän persoonallisia vapauksiaan. Ja jos näitä merkkejä on nähtävissä, saattanee olla, että koko kielto joudutaan vielä peruuttaman, papiston «bolshevistumisen» pelossa.

*

Kenraalia sakotettiin hiprakassa olemisesta.

Lontoossa sattui äsken sellainen «alentava» tapaus, että eräs kenraali Garnet Hughes vietiin poliisioikeuteen sen johdosta, että oli ottanut vähän «liiempia» ryyppyjä. Ja huolimatta siitä, että sellaiset jalosukuiset kansalaiset kuin loordi Beaverbrook ja amiraliteetin sihteeri eversti Amery todistivat kenraalin aina olleen «kohtuuden mies», sakotti tuomari kenraalia kaksi puntaa ja kulut — onneksi ei kenraalin varojen puutteessa tarvinnut mennä haisevaan ja pimeään tyrmään. Tosin lieventävänä asianhaarana oikeus selitti, että kenraali oli sattunut sillä kertaa syömään vähän niukalti, joten ei hän oikeastaan ollut liikoja ryypännyt, mutta heikosti ravittuna muutamakin ryyppy vaikutti häneen enempi kuin tavallisesti.

Kenraali Hughes ei kuitenkaan tyytynyt oikeuden päätökseen, vaan vetosi jutun ylempään oikeuteen. Mutta mikä ennen kuulumattomuus. Ylempi oikeus vahvisti poliisioikeuden päätöksen eikä kumoamalla syytettä, opettanut alempaa tuomioolaitosta kenelle sillä on oikeus tuomioita langettaa.

Kuten lukija huomaa, on tämä sangen harvinainen ja ikävä tapaus. Se on omiaan alentamaan jalosukuisten kansalaisten arvoa kansan keskuudessa.

*

Uhkaavat lopettaa herrojen sunnuntai-urheilun.

«Herran Päivän Allianssi» hikoilee nykyisin ankarammin «golfin» sunnuntaina pelaamisen kieltämiseksi. Tämän «pyhän» allianssin sihteeri, pastori-tohtori valittaa, että tuo mailmallinen peli viekottelee ihmiset sunnuntaisin jäämään pois kirkoista ja niin saavat papit saarnata tyhjille seinille. Tämä tohtoripastori huomauttaa myöskin, että jos kerran sallitaan golfin pelausta sunnuntaisin, niin miksi ei myöskin «basepalloa». Vertailu on allright yleisesti ihmisten kesken, mutta pappi ei ääkkää, että on kyseessä herrat ja tavallinen kansa. Golfi on nimittäin herrain peliä, kun sitävastoin basepallo on tavallisen roskajoukon, pikkuporvarien ja työväen urheilua. Allianssin sihteeri viittaa siihen «rumaan» tapaan, että esim. Winnipegissä on sunnuntaisin golfi-kilpailut, joista sitten sanomalehdet kertovat suurella hälinällä, häiriten siten jumalan miesten autuuden työtä. Tämän papin kehotuksesta Toronton synoodi hyväksyikin päätöslauselman, jossa annetaan täysi kannatus «Herran Päivän Allianssin» työlle ja luvataan sille kaikki avustus.

Näin ollen ovat herrat «mailmanmiehet» vaarassa joutua samaan luokkaan meidän tavallisten kuolevaisten kanssa, nimittäin että heiltä lopetetaan golfin pelaus, kuten meiltä tavallisilta ihmisiltä jo on kielletty liikkuvat kuvat ja kaikki muu ajanvietto. Lopulta vievät papit hurskaudessaan siihen, ettei sunnuntaina saa mitenkään muuten tavata toisia ihmisiä eikä saa aikaansa kulumaan, kuin menemällä kirkkoon. Tällaisessa uskovaisessa maassa lienee pappien, jos häijynilkisiä tahtovat olla, melkoisen helppo pelottaa parlamenttimiehet äänestämään tällaisen sunnuntailain puolesta.

*

«Toveri» Ebertin virka-aikaa pidennettänee.

Sanomalehdet ovat viimevuosien aikana usein maininneet pintapuolisesti Saksan «piakkoin tapahtuvista presidentin vaaleissa». Weimarissa 1919 spartakuskapinan aikana kokoontuneessa kansalliskokouksessa nimittäin valittiin sosialidemokraatti Ebert väliaikaisesti Saksan presidentiksi, kunnes uuden perustuslain mukaiset vaalit voidaan toimittaa. Uuden perustuslain mukaan, joka on jo vuosia sitten hyväksytty, on jokaisella 21 täyttäneellä Saksan kansalaisella oikeus äänestää presidenttiä. Mutta vaaleja ei vain ole toimitettu. Nyt kuitenkin taas aivan äskettäin alkoivat sanomalehdet kertoa, että Saksan presidentin vaalit toimitetaan aivan hetimiten. Kerrottiinpa jo, että sotamarski Hindenburg on hyväksynyt Saksan monarkistisen puolueen ehdokkuuden lähestyvissä vaaleissa.

Mutta aivan tämän uutisen kintereillä seuraa uutinen, jossa kerrotaan valtiokansleri Wirthin johdolla kokoontuneitten poliittisten puolueitten johtajien neuvotelleen ryhtyä toimenpiteisiin, että valtiopäivain päätöksellä syrjäytettäisiin toistaiseksi perustuslaki siten, että presidentti Ebertin virka-aika pitennettäisiin vuoteen 1926. Jos tästä tulee tosi, niin Hindenburgilla ei olisikaan tilaisuutta toistaiseksi «runnata» presidentiksi, sillä «toveri» Ebert näyttää palvelleen niin hyvin ja uskollisesti Saksan porvaristoa, että he näkevät hyväksi pitää hänet edelleen virassaan, koska hän tietää miten parhaiten voidaan taistella Saksan kommunistista työväkeä ja sen valtaannousua vastaan. Ja onhan «toveri» Ebertin takana nyt Saksan suurin poliittinen puolue, nimittäin «yhdistynyt sosialidemokraattinen puolue».

Ebert onkin epäilemättä nykyään Saksan valtaluokille monin verroin parempi ase kuin Hindenburg, siksi ei sotamarskin mainehikas sotilasura merkitse mitään presidentin virkaan pyrkiessä. Hindenburgin nimellä tiedetään olevan sangen läheinen yhteys entisen keisarihuoneen kanssa, joten, vaikkakin valtaluokat häntä persoonallisesti suosivat, ei hän kelpaa asetettavaksi kansan eteen «demokraattisessa» maassa. Sitävastoin satulaseppä Ebert on «sosialidemokraatti», joten hän kelpaa sekä demokraattiselle porvaristolle että luokkatiedottomalle työväelle «kansanvallan» korkeimmaksi edustajaksi. Hänen nimensä takana on niin hyvä suunnitella ja toimeenpanna yhä uusia hyökkäyksiä vallankumouksellista työväkeä vastaan.

— Punikki.

Toronton uutisia

Osaston kokouksessa 15 päivä syysk. synnytti kuuman keskustelun osaston huoneuston vuokraamiskysymys eräälle kirkkokunnalle. Vaikka osaston johtokunnalla on ollut oikeus vuokrata haalia kenelle tahansa, mutta tämän vuokraamiskysymyksen esitti johtokunta osaston päätettäväksi, itse puolestaan esittäen että haalia täytyy vuokrata saadakseen rahaa niihin menoihin joita osastolla on uuden huoneuston ylläpidossa. Lopullisesti päätettiin vuokrata. oJhtokunta saa sopia ehdoista. Toinen kysymys joka kulutti suuren osan kokousajasta, koska osastomme jäsen Onni Jaskari toimiessaan osaston valtuuttamana Vapauden asiamiehenä on toiminut myös Industrialistin asiamiehenä ja osaston tekemä aikaisempi päätös on kielteinen, niin Industrialistin kuin Raivaajankin levittämisen suhteen. O. Jaskari ei sanonut luopuvansa levittämästä Industrialistia johon kysymykseen puolustajana liittyi E. Unhola, joka on myös ollut aina osaston toiminnan parjaajana, ja yleensä kolmatta kansainvälistä ja Venäjän soviettihallitusta. Puheenjohtaja Pirttisen kysymykseen: Pitääkö Unhola hyvänä vai pahana asiana että Venäjällä on bolshevikihallitus? Kuitenkaan Unhola ei antanut suoraa vastausta, käytti runsaasti puhevuorossaan «mutta» ja «jos» sanaa jotka ovat välttämättömiä kaikissa kielissä. Kokous päätti ehdottaa kaupungin keskuskomitealle O. Jaskarin ja E. Unholan erottamista osastosta.

Monia muita asioita käsiteltiin kokouksessa, joista kirjoittaminen kuluttaisi lehden tilaa. — Olisi kaunis tapa että jäsenet pitäisivät velvollisuutenaan saapua kokouksiin.

Pääkaupungin kirjeenvaihtaja.

Järjestön asioita

S. S. JÄRJESTÖN ORGANISEERAAJA, TOV. A. HAUTAMÄKI

tulee puhumaan Pohjois-Ontarion piirin osastoissa ja muissa suomalaisasutuksissa määrättynä aikana, allanimitetyissä paikoissa. Kehoitetaan kaikilla paikkakunnilla huolehtimaan hänen puhetilaisuuksiensa onnistumiseksi, saapumaan niihin joukolla. Tov. A. Hautamäki on tunnetusti kykenevä puhuja ja asioiden selvittelijä.

Jacksonborossa 21 p.
Gregoires Mill (Mile 46 west from Cochrane). 23—24 p.
Cochrane 25 p.
Iroquois Falls 26 p.
Monteith 27 p.
Kirkland Lake 28—29 p.
Rosegrove 30 p.
Cobaltissa 31 p.
Marrask.
Cobaltissa 1—2 p.

Toverillisesti,
Pohjois-Ontarion Piiritoimikunta.
Puolesta J. Oksanen.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Ainu päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: **Home Bakery Co.,** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

Jacob Järvis
Asioimisto
Box 1181, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. Vulgan filmejä 10 pros. alennuksella. **H. Erkkilä,** Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

Meiltä saa tilata kaikkia farmituotteita linjalle ja kaupunkiin **Famrers Supply Firm,** Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. **J. Rintanen.**

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 819 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Konttorityttö halutaan

Vapauden liikkeeseen halutaan nainen. Lähettäkää hakemuksenne todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ensi tilassa. Hakemuksenne yhteydessä mainitkaa mihin työväenjärjestöön kuulutte. Valinta tehdään heti kun sopivia hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella:

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

TAISIN VEISTÄJIÄ HALUTAAN

Tarvitsemme 75 taisin veistäjää ja joitain kuukausimiehiä. Maksut taisille 18 senttiä kappale. Hyvät mäntymetsät. Dollari päivän ruoka. Pätsärikämppiä myös saatavana hyvillä paikoin jokien ja järvien reunoilla. Hyvät maksut. Paikka sijaitsee C. P. R. varrella, Missanabie pysäkiltä neljä mailia länteen käsin rautatietä, siitä neljä mailia pohjoispuolelle metsään.

KOKKO & KORPELA,
Missanabie C. P. R. Mile 64, Ont.

Sudburyn uutisia

Vapauden johtokunnan kokous pidetään maanantai iltana Vapauden konttorissa. Kokous alkaa klo 8.

Yleisen valistusvaliokunnan kokous pidetään sunnuntai iltana ennen osaston kokousta, alkaen klo 7.30. Komiteaan kuuluvat Mrs. Asiala, Mrs. Kauhanen, Mrs. Ellmen, A. Nurmi, N. Terho ja H. Puro.

Osaston työkokous
pidetään sunnuntai iltana, alkaen klo 8.15. Muistakaapa saapua keskustelemaan ja päättämään asjoista.

Agitatsionikomitean kokous
pidetään maanantai iltana Vapauden toimituksessa, alkaen klo 8. Kaikkien komitean jäsenten saavuttava täsmällisellä ajalla.

Wanupin palosta kärsineitten avustus.

Sudburyn kaupungin valtuuston viime kokouksessa päätettiin myöntää kaupungin varoista 500 dollaria Pohjois-Ontarian tulipalosta kärsineille, nimenomaisella huomautuksella, että näistä varoista on mainittuja varoja käsittelevän komitean luovutettava vähintäin 100 dollaria Wanupin farmareille, jotka niinikään ovat suuresti kärsineet tulen aiheuttamista vahingoista. Keskusteltaessa kysymyksestä, painosti pormestari Arthur erikoisesti, ettei hän pidä niinkään tärkeänä avustaa Haileyburyn kaupunkilaisia, joitten kaikkien omaisuus oli kuitenkin vakuutettu, kuin pienempien kylien ja maaseutujen asukkaita, joiden omaisuus on suurelta osalta ollut kokonaan vakuuttamatonta.

Ompeluseuran markkina-iltama.

Kylmä talvinen ilma tuo jokaisen mieleen kysymyksen lämpimistä vaatteista, erittäinkin sukista ja sen sellaisista. Niinpä kaiken muun hauskan ohella jota ompeluseuran naiset toimeenpanevat ensi lauantaina, tullaan tarjoamaan miesväelle (ehkä naisillekin) lämpimiä sukkia ja muita vaatekappaleita, kaikki kotitekoisia, joka seikka todistaa niiden verrattoman arvokkuuden. Jokainen kai on hyvillään tilaisuudesta saada hankkia niitä itselleen tällä tavoin, sillä silloin tulee kaksi kärpästä yhdellä iskulla, siitä nimittäin hyötyy osasto yhtä hyvin kuin se joka huutaa näitä esineitä. Rientäkääpä kilvan haalille ensi lauantaina. Alkaa klo 8. — Katselija.

Sudburyn piirin opettajain kokous pidettiin viime sunnuntaina, konventionissa ollen läsnä 200 opettajaa. Konventioni päätti ryhtyä Temiskaming piirin tulipalossa kärsineitten opettajatoveriensa avustustoimenpiteisiin ja siihen tarkoitukseen kerätty kolehti tuotti $120.

Opettajien yhdistyksen virkailijoiksi valittiin seuraavalle vuodelle, presidentiksi Mr. McVitty, varapresidentiksi Miss Allison, sihteerirahastonhoitajaksi Mr. McConnell, edustajaksi Ontarion Educational Associationiin Mr. McDermott.

Inspehtoori Christie esittämässään raportissa konventionille sanoi opettajien opettajakykyjen suuresti kohonneen.

Coynen hiilihommat taitavat olla arvottomat.

Sudbury Star kertoo viime numerossaan, että vaikkakaan insinööri McEvoyn raporttia, jonka jo aikaisemmin olemme kertoneet panneen toimeen tutkimuksen oletetulla Larchwoodin hiilialueella, ei ole vielä julaistu, arvelee lehti ei sen antavan rohkaisua enemmille kokeiluille Larchwoodin alueella.

Starin raportteri on niinikään käynyt tarkastelemassa Coynen «hiili»-alueita, mutta, noin lähemmin asiaantuntemattomalle sivustakatselijalle sanoo ei siellä näkyvän mitään merkkejä hiilestä. Coynen miesten arvelee lehti niinikään lopettaneen työt varojen puutteessa.

Eräässä toisessa paikassa samalla alueella on kuitenkin työskentelemässä timanttiporausjoukkue, joka aikoo porata 18 kohdin 1,500 jalan syvyyteen, saadakseen selville löytyykö mainitulta alueelta hiiltä siinä määrin, että sitä kannattaisi ruveta kaivamaan. Tämä joukkue ei kuitenkaan työskentele Coynen toimesta, vaan eräitten toisten asiaan innostuneitten rahamiesten toimesta.

Eri paikkakunnilta

SOUTH PORCUPINE, ONT.

S. s. osaston kokouksessa liittyi uusia jäseniä osastoon Mary ja David Laine. Neuvosto-Venäjän avustusmerkkejä oli lähetetty 10c. kappale myytäväksi. Päätettiin antaa lapsille myytäväksi, myöskin päätettiin tilata vielä 500 kappaletta lisää.

Venäjän vallankumouksen 5-vuotismuistojuhlaa juhlitaan 5 päivä marraskuuta. Tilaisuudessa tulee olemaan kappale «Mustalaisen kosto» ja lapsilla voimistelua ja ehkä on vielä muutakin ohjelmaa. Siis saapukaa kaikki juhlimaan mailman ensimäisen työn tasavallan viisivuotisolemassaolo juhlaa.

Ompeluseuralla on myöskin myyjäiset 28 päivä lokakuuta ja myydään siellä mitä naiset ovat taas kesän mittaan uhranneet aikaansa, nimittäin käsitöitä tekemällä. Te miehet, koettakaapa puolestanne huutaa käsitöitä, siellä on käytännöllistä tavaraa miehille, nimittäin sukkia. Samalla uhraatte roponne Karjalan kommuunin hyväksi. Uhraatte täten paremmin kuin silloin jos antaisitte paikallisille vaatekauppiaille. — A. E.

WANUP, ONT.

Osaston kokouksessa joka pidettiin F. Heinon farmilla 15 p. t.k. keskusteltiin m.m. mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä äskeisten tulipalojen takia äärimmäiseen kurjuuteen joutuneitten toverien avustamiseksi ja päätettiin kääntyä osastojen ja toverien puoleen avunpyynnöllä. Porvariluokka kylläkin on puhellut avustamisesta, vaan ainakin näyttää siltä, että lupauksiin se avustaminen heiltä jää, kuten on tavallista heikäläisiltä. Siis vetoamme tovereihin muilla paikkakunnilla, että kun heille lähetetään keräyslistoja Wanupissa tulipalojen ihriksi joutuneitten hyväksi, että avustaisivat vointinsa mukaan. Onhan nyt kysymyksessä taistelutoverit, toverit jotka eivät vaan niin huvikseen apua ruinaa. Olemme ollut täällä toiminnassa vasta toista vuotta, rakensimme itsellemme talon, jossa pidimme yllä koulua, jonka myös poltti tuli poroksi ja vaikka näin lyhyessä ajassa näin paljon ponnistelimme, emme aineellista apua pyydellyt, emmekä keräyksillä ketään vaivannut, vaan nyt on toinen kysymys, äärimmäisen hädän ja kurjuuden lieventäminen. Kurjuutta lisää paljon vielä se kun on tulossa kylmä talvi ja monelta kun paloi kaikki vaatteetkin, ainoastaan mitä päälle jäi ja nekin kevyitä kesäpukimia. Ei ollut aikaa kellään katsella mukaansa mitään koska palo alkoi niin hirveällä voimalla kovan myrskyn vallitessa että aivan yhdessä hetkessä oli koko Wanuppi yhtenä tulimerenä. Mutta onneksi onnettomuudessa oli se, että Wanapiteen joki juoksee tästä läpi, jonka turvissa voitiin säilyttää vaimot ja lapset tulelta ja savulta. Miehiä ei sattunut monta olemaan koko kylässä ja eikäpä sen tulen valtaa olisi miesvoimin rajottaa voitu.

Sitten oli meillä käsiteltävänä toinen myöskin hyvin tärkeä kysymys: Saada koulu jälleen käyntiin. Mutta miten, kun ei ole huonetta? Meillä olisi opettaja jota avustaa meille hallitus. Meidän entinen talo kylläkin oli vakuutettu, että jos seuraisimme entistä taktiikkaa ja miillä rahoilla mitä meille jää vakuutuksesta yli velkojen, olisi mahdollista alottaa uutta taloa osastolle ja käyttää sitä taasen kouluna, mutta kokouksessa jotku taasen löivät sitä vastaan kiivaasti, moittien sitä epäkäytännölliseksi, vaikka koulu olemassaolonsa ajalla näytti menestyvän hyvin osaston talolla, eikä tuottanut mitään vaikeuksia osastolle, eikä koululautakunnalle. Asia kuitenkin jäi vielä avonaiseksi ja kun tästä saamme päämme selväksi savusta ja tulipalokauhuista, niin toivottavasti ratkaisemme tämän asian itsellemme eduksi ja koko koulupiirille suureksi hyödyksi.

Mrs. ja Mr. Este ystyivät osastoomme jäseneksi Sudburyn osastosta muuttokortilla, jotka lausuimme teryetulleeksi. Osastomme kaipaa toimintahaluisia tovereita. — Kirjeenvaihtaja.

Suomen uutisia

NEUVOTTELUT HALLITUKSEN MUODOSTAMISESTA
Maalaisliitto tarjoo hallituksen suomettarelaisille.

Tasavallan presidentti kutsui syysk. 14 p. puheilleen eduskunnan puhemiehen, maalaisliittolaisen K Kallion tiedustellen häneltä hallituskysymyksen ratkaisun mahdollisuuksia. Samana päivänä oli presidentin puheilla myöskin sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja V. Tanner.

Samoin kävi tasavallan päämiehen puheilla maalisliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hahl, joka ilmoitti maalaisliiton olevan sillä kannalla, että hallituksen muodostaminen kuuluu kokoomuspuolueelle, joka voisi ottaa avukseen muiden ryhmien edustajia. Tämän jälkeen kävi presidentin puheilla kokoomuspuolueen eduskuntaryhmän puheenjohtaja P. Virkkunen.

Myös kävi tasavallan presidentin puheilla ruotsalaisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja, prof. Estlander, jonka kanssa presidentti keskusteli lähes tunnin ajan ryhmän suhtautumisesta hallituskysymykseen. Klo 2:n aikaan presidentti neuvotteli asiasta edistyspuolueen eduskuntaryhmän puheenjohtajan K. E. Linnan kanssa.

TUOMIOITA SANOMALEHDILLE
Työmiehen ent. vastaavalle kolmen kuun linnatuomio ja porvarilehdille pikku sakkoja.

Turun hovioikeus on vahvistanut Tampereen raastuvanoikeuden päätöksen, jolla Työm. entinen vastaava toimittaja Johannes Forsman tuomittiin yhteensä 3 kuukauden vankeuteen lehdessä viime vuoden elok. 12 pnä ja syysk. 1 pnä julaistujen kirjoitusten johdosta.

Niinikään on Turun hovioikeus vahvistanut Tampereen raastuvanoikeuden pätöksen, jolla siellä ilmestyvän Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa T. A. Lehtistä marrask. 2 p. 1920 sakotettiin 150 mk. kirjoituksesta «Vihtori Mäkisen murha Suoniemellä».

Turun hovioikeus on vahvistanut Hämeenlinnan raastuvanoikeuden päätöksen, jolla Hämeen Sanomain vastaava toimittaja Aarne Kauhtio tuomittiin 150 markan sakkoon mainitussa lehdessä huhtik. 8 pnä 1920 otsikolla «Muuan kohtaus Kalvolan pappilassa» julaistun kirjoituksen johdosta.

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN RAUTATIEKALUSTON VAIHTO
Sopimus allekirjoitettu.

Syysk. 15 p. päättyivät Venäjän ja Suomen väliset neuvottelut liikkuvan rautatiekaluston vaihtamisesta sopimuksen allekirjoittamiseen, jossa Suomi sitoutuu luovuttamaan Venäjälle täällä olevat 2 veturia jotka ovat täysin käyttökunnossa sekä 9 rautatievaunua, jotka ennen luovuttamista ovat täällä korjattavat. Venäjä puolestaan sitoutuu luovuttamaan Suomelle mainitut 57 veturia, mikäli niitä tarkastuksesta riippuen otetaan vastaan.

Neuvotteluissa ovat Suomea edustaneet rautatiehallituksen koneosaston insinöörit Erikson ja Charpentier.

VALTION VILJANOSTOT.

Valtion viljakonttorin ilmoituksen mukaan on kotimaisen rukiin tarjonta, joka kesällä oli hyvin vähäinen, viime aikoina lisäytynyt. Valtio maksaa kotimaisesta rukiista nykyään 2 mk. 35 penniä kg., mitä hintaa maanviljelijät pitävät riittämättömänä peittämään tuotantokustannuksia. Ulkomaista ruista e viljakonttori ole viime talven jälkeen lainkaan ostanut.

Aikaisemmin tehdyn päätöksen nojalla on valtio tänä syksynä ryhtynyt myös ostamaan kotimaista vehnää, jonka ostohinnan kauppa- ja teollisuusministeriö on vahvistanut Smk. 3:—, 2:70 ja 2:50 kilolta riippuen tavaran laadusta. Tähän mennessä ei viljakonttorille ole vielä saapunut paljon tarjouksia sillä tämänsyksyistä vehnää ei yleensä ole ehditty puida, kuivata puhdistaa ja lajitella, mutta runsaista kyselyistä päättäen on syksyn kuluessa odotettavissa melkoisen paljon tarjouksia.

KARANNEET PUNAVANGIT.
Poliisi taas erään pidättänyt.

V.k. 16 pnä pidätti etsiväpoliis Tammisaaren vankilasta v. 1920 karanneen Sulo Vihtori Jalosen, joka on tuomittu 6 vuodeksi kuritushuoneeseen valtiopetoksesta ja osanotosta luokkasotaan.

RASKAAT VERORAHAT.
Korkeimman oikeuden voimalla verimiesten patsaisiin.

Viitasaaren kuntakokous myönsi v. 1918 muistomerkin pystyttämistä varten suojelija-«sankarien» haudalle 20,000 mk., josta 1919 suoritettiin jo 10,000 mk. ja toinen 10,000 piti maksettaman 1920. Viimeksimainitun erän maksamisen kielsi kunnanvaltuuston sos.-dem. ryhmä, mutta suojeluskunta vaati sen maksamiseen maaherran toimenpidettä. Maaherra määräsi kunnallislautakunnan suorittamaan sakon uhalla suojeluskunnalle mainitun määrän. Kunnallislautakunnan jäsenet K. Koivu ja M. Hämäläinen valittivat tällöin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta tämän valituksen on korkein oikeus hylännyt sekä velvoittanut valittajat suorittamaan vielä kuluja suojeluskunnalle 200 mk. Näinmuodoin tulee siis 10,000 mk. maksettavaksi suojeluskunnalle.

TANSSIA! — TANSSIA!
Hauskat
Markkinailtamat
SUDBURYN SO. HAALILLA
LAUANTAINA, LOKAK. 21 P.
Sisäänpääsy on naisille vapaa ja miehet pääsevät ilmaiseksi.

Ruotsalaisia
W-E-B
SAHOJA
Me olemme juuri saaneet uuden lähetyksen kuuluisia
Fish Hook Brand sahoja
Meillä on näitä sahoja tavallista 48" x 2" kokoa suorilla hampailla, sekä uusia pistohampaisia aina neljä hammasta jokaisessa ryhmässä, koko 48" x 1 3/8". Kaikilla sama hinta $1.75.
Kuuluisia Ruotsin kuokkia. Hinta $2.-50 renkaan kanssa.

COCHRANE HARDWARE Limited
POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

Halutaan
Nainen hoitamaan pienempää farmitaloutta. Myöskin nainen jolla on 1 tai 2 lasta otetaan huomioon. Tiedustelkaa kirjeellä lähemmin.
SANTERI ERKKILÄ
Intola, Ont.

GEORGE M. MILLER
LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT

AUTOMOBIILIN OMISTAJILLE
on mieluinen uutinen, että meiltä saa Quen gasoliinia joka on parhainta mitä gasoliini-moottoreissa käytetään. Myös Oak Motor öljyä, parhainta alallaan Canadassa.
DOMINION SUPPLY CO.
Autotarvekauppa
12 Elgin St., Sudbury, Ont.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järje
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne
INTERNATIONAL GROCERY STORESSA
Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan ale kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Lähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällis Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!
INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur,

NATIONAL LUNCH
14 Durham Street SUDBURY,
VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILL
TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA.
HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKEA

H. EDWARDS
General Merchant. Nairn Centre,
Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Ce

WASHINGTON CAFE
(Elm Streetillä.)
Suosittelee maukkaita ruokiaan.
Käykää tutustumassa.

A. D. MELDRUM
Lakim. ja yleinen Notario
Nova Scotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

MATKAILIJAKOTI
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532
Siistejä huoneita saatavana.

Shub Bros.
BUTCHERS and GROCERS
74—4th Ave. Timmins, Ontario.
Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

Metsämiehet!
Tarvitsemme miehiä katkasemaan 4 jalan paperipuita, maksu $2.-40 koorti kuorimattomista ja $5.00 kuorituista. Paikka on 4:jä mailia itään Fauquier asemalta, eli 46 mailia länteen Cochranista. — Kysykää Mr. Branderia.
Hawk Lake Lumber Co.
— Ltd. —
Monteith Ont.

Whitin Apteekki
296 Bay St., Port Arthur, Ont.
A. C. WHITE S. LODEGEN
Omistaja. Asioitsija.
Meillä on saatavana kaikenlaisia lääkkeitä ja apteekkitarpeita
Lapamatolääke, joka varmasti tuottaa madon ulos, jos sitä on. Hinta $1.25.
Päänkivistyspulveria 25c.
Pikiöljyä 25c.
Puunöljyä 25c.
Kalamaksaöljyä 50c.
Kalkkikalamaksaöljyä 50c.
Prinssin tippoja 25c.
Preserveravia tippoja 25c.
Rigapalsamia 25c.
Silmävettä 35c.
Suuvettä 35c.
Snellmannin koliikkitroppia 25c.
Y.m. Y.m.
Kummitavaroita
Kuumavesipusseja $1.00.
Pussin letkuja ja lankia $1.00.
Ruiskuja naisille $2.00.

Kalle Poukaman SAUNA
Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

WHITEN APTEE
Meillä on suuri varasto kai sia Suomalaisia lääkkeit
Meillä on suuri varasto mannin Kodak valokuvau ta, filmejä ja kuvausta Me voimme kehittää filmi kuvanne. Hintaluettelo j tyskirjasemme lähetetään ti postissa pyydettäessä.
Osoite:
295 Bay St.,
Port Arthur,
A. C. White, Omistaja.
S. L Asioit

PARHAAT JA REIMMAT
hedelmät ja kasvikset saa ostamalla M. J. Homsyn ta vastapäätä Markettia. lemme suomalaisia osta mielihyvällä. Tulkaa kat varmaan tulette tyydytett reilla kasviksilla ja hedel me.
M. J. HOMSY,
52 Borgia St., Sudbury

"TAYLORS"
ERIKOISUUKSIA
Peachit päsketti
Päärynät, päsk.
Luumut, päsk.
Omenat 10 paun.
Sylttyomenat 10 p.
Vihreät kahvit 3 p.
Extra halpoja luutia
«TAYLORS» RUOKATAV KAUPPA

Copper Cliffilai
Pistäytykää puotiin jos kaikenlaista ensiluokan r varaa päivän halvimpiin hin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Pho

A. H. BEATH
Vanhin ja luotettavi
JUVELI-KAUP
SUDBURYSSA
KORJAUSTYÖT TAAT
50 Durham St. SU

Twin City Bott Works
valmistaa parhaimmat vir juomat kaksoiskaupungissa, täkää aina niitä. Erikoises sittelemme Pine Apple Ju Ulkolähetykset tehdään h sesti ja nopeasti.
V. TUOMI & K. MERIKA omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM,

Piiraisen ja Oks
Parturiliike—Tupakkakauppa loruuma sijaitsevat
57 Lang St, Cobalt, On